

neprisklausoma lietuva

Mr. J. Rucienius
19235 Beaverland Ave.
Detroit, Mich. 48219
U.S.A.

Lietuvos
nacionalinė
M. Mažvydo
biblioteka

Montrealis • 1972. II. 23 • Nr. 1285

7722 George Street, La Salle 690, Quebec, Canada • Tel. (514) 366-6220

PAGALBOS ŠAUKSMAS

17 Latvijos komunistų skundas Vakarams

Vakarus pasiekė 17 Latvijos senųjų komunistų raštas, skirtas komunistų partijų vadovybėms Rumunijoje, Jugoslavijoje, Prancūzijoje, Austrijoje, Ispanijoje ir kt., bet to, žymiesiems komunistams prancūzams Aragonui ir Garody.

Vliko Elta nurodo, kad latviai išeiviai nėra visiškai tikri, ar raštas autentiškas, tačiau jame pateikti duomenys apie Latvijos rusinimą yra patikimi.

Rašte sakoma: "Nerandame kito kelio atkreipti dėmesį į veiklą bei įvykius, darančius didelę žalą komunistiniam judėjimui, marksizmui-leninizmui, mūsų ir kitoms mažoms tautoms". Eilė latvių komunistų buvo kreipęsi į vietos partines organizacijas, net ir į Sovietų Sąjungos centro komitetą, bet vietoje atsakymo jie susidūrė su represijomis.

Rašto autoriai pasiskė esą ne oportunistai, nei "kairieji" ar "dešinieji". Jie esą komunistais 25-35 metus ir ilgiau.

Visi jie gimę Latvijoje, dauguma jų "kentėję buržuazinėje Latvijoje", buvę kalėjimuose ar buvę ištremti. Visi jie kovojo už komunistinę santvarką Latvijoje ir aktyviai veikę tos santvarkos naudai.

Komunistinę santvarką Latvijoje įvedus jie palaipsniui nusivylę, nes, jų žodžiais, "leninizmas pas mus virto didžiarišškumo šovinizmo priedanga, pas mus žodžiai priešingi veiksams ir kitų kraštų komunistų darbas, vietoje jį parėmus — apsunkinamas".

Pradžioje tie komunistai mąnė, kad tai buvusios paskirų vadų klaidos, tačiau laikui slenkant, jie įsitikinę, kad didžiarišškasis šovinizmas esąs "apgaltota Sovietų Sąjungos kom-

Po LKM akademijos Otavos židinio renginio sausio 30 d. Mūsų nuotraukoje iš kairės: dr. A. Jurkus, dr. A. Ramūnas, dr. M. Ramūnienė, kun. dr. Ant. Paškus ir kun. dr. Vikt. Skilandžiūnas.

partijos kryptis, kad mažųjų tautų toje Sąjungoje prievartinė asimiliacija laikoma vienu iš svarbiausių uždavinių krašto vidaus valdyme.

Pasak rašto autorius, antrajam pasauliniam karui pasibaigus, Sovietų Sąjungos kom. partijos centro komiteto vadovai buvo pasiryžę visiems laikams išvirtinti Latvijoje, Lietuvoje ir Estijoje. Dėl to jų "vestoji kryptis buvo tas sritis prievartos būdu apgyvendinti rusais, gudais ir ukrainiečiais". Tuo tarpu latviai, lietuviai ir estai, kaip ir kitos mažos tautos Sovietų Sąjungoje, pradėtos asimiliuoti, neatsižvelgiant į tai, kad tokia politika aiškiai prieštarauja marksizmo - leninizmo dėsniams".

Seka visa eilė pavyzdžių, kaip komunistai pažeidžia marksistinius dėsnius, kaip kraštas kolonizuojamas, rusinamas, kaip visose ūkio,

kultūros bei kt. srityse išigali rusai atvykėliai ir kaip vis smukdomas, šalinamas latvių elementas. Pateikiami ir statistiniai duomenys, kad latvių Latvijoje 1970 m. buvo like 57 proc.. o Rygoje latvių gyventojų skaičius tais metais tesiekęs vos 40 proc.

Jie įsitikinę, kad komunistai faktus pateikia tendencingai, melagingai, kad visos partinės konferencijos, suvažiavimai ar mitingai — tai iš anksto paruošti spektakliai, ir jų tikslas — vaidinti "demokratiją". O jei kas prieštarauja partijai, tai toks drąsuolis metamas iš tarnybos, suimamas, persekiojamas, jis patenka į kalėjimus, stovyklas ir kartais pranyksta be jokios žinios. Tokiose sąlygose partiniuose susirinkimuose negali būti jokių diskusijų.

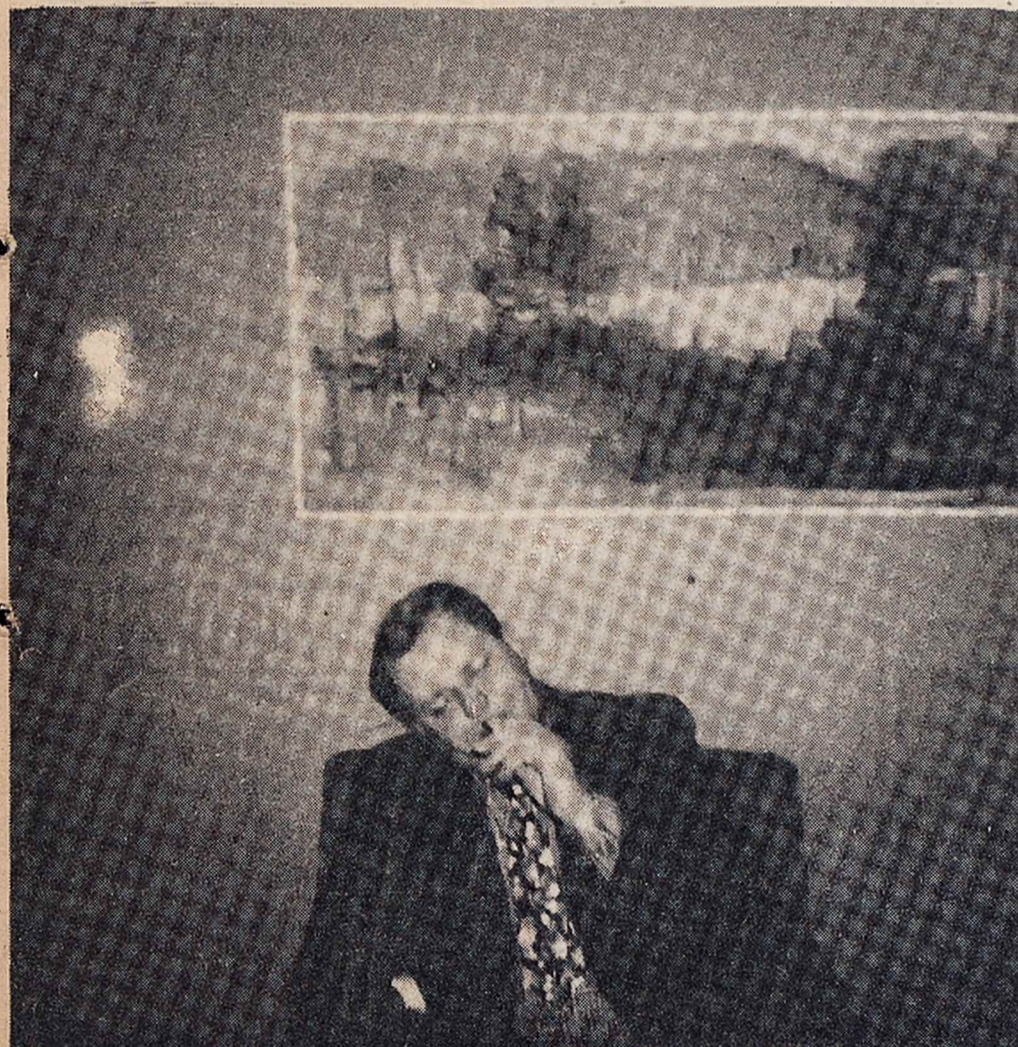
Jie rašo: "Jūs dar ne apie viską, kas vyksta pas mus, žinote ir todėl

Jums pateikėme faktus".

"Mes žinome" — toliau teigiama — "kad Jums nelengva paveikti sovietų kom. partijos vadus. Juk jie veikia, į jėgą atsižvelgdami ir tik jėgą jie pripažįsta". Autoriai baigia šiais žodžiais: "Mes žinome, kad tenka skaitytis ir su užsienio komunistų partijų nuomone... Mes nežinome, kaip būtų galima paveikti Kremliaus vadus. Tačiau, jei jie nesiliaus nedelsiant stabdyti tokią veiklą, tektų juos be pasigailėjimo demaskuoti ir boikotuoti, nes dabartinė jų vadų politika yra pragaištinga viso pasaulio komunistiniam judėjimui".

PUSNIS SUTRUKDĖ

Ruošiant spaudai šį NL numerį, Montrealį ištiko sniego pusnis, kuri sutrukdė susisiekimą. Dėl to negalėjome visą numerį numatyto medžiagą išspausdinti. Skaitytojų atsiprašome.

VELIONIS DAIL. VYTAS REMEIKA

al. gimanto skiltis

ATSIPRAŠAU, AŠ NETURIU LAIKO...

Gyvenimo reikalavimai ir sąlygos darosi vis komplikuočiau. Varžybos, toji savotiška kova už būvį, už išsilaikymą, už karjerą ir geresnę ateitį, vis ryškėja ir bene kasdien darosi aktualesnės ir būtinos šios dienos šeimos galvai. Tarnybiški, profesiški, verslininkiški ar dar kitokie išpareigojimai ne tik sukelia kasdieninę nervų įtampą, bet ir atima vis daugiau laiko, kuris kitu atveju galėtų būti skiriamas šeimai, visuomeninei veiklai, gal ir pramogai. Todėl vis dažniau išgirstame visokius atsisakymus, vis teisinantis laiko stoka, nuovargiu, išsisėmimu. Ir tai, tur būt, tiesa, gal net absoliuti tiesa.

Visa tai dalinai priklauso ir nuo tarnybos, rango, padėties. Jei esi tik eilinis, nesistengsi, nieko nebandysi, tokiu,

greičiausiai, ir pasiliksi iki pat pensijos ("prastas kareivis, kuris nenori būti generolu..."). Jei jau pradėjai kilti tarnybos laiptais, tik jau nesustosi pusiaukelėj. Bus dar daugiau įtampos, daugiau išpareigojimų, daugiau tarnybinių ir socialinių kontaktų. Jei jau esi pasiekęs mažesnę ar didesnę vadovaujančią poziciją, žinai gerai, kad padidėjo ne vien tik pajamos, prestižas, bet ir atsakomybė, reikia dar daugiau kontaktų, atsiranda tarnybiniai ar privatus pietūs, vakarienės, banketai, kokteliai, išvykos, seminarai, pasiinformavimo kelionės, konferencijos, komandiruotės, konvencijos, parodos, pasitarimai ir t. t. ir t. t.

Kodėl apie visa tai vėl prisimenama mūsų spaudoje? Vien tik todėl, kad pagaliau laikas suprasti, jog ypač jaunesniosios ir

vidurinėsios kartos tarpe turime vis daugiau asmenybių, kurios kaip tik jau ir yra patekusios į tą visą srautą, ir toji tekmė juos taip pasigavo, kad, praktiškai žvelgiant, kelio atgal kaip ir nėra, nebent norėtų atsidusti ant sudaužytos karjeros skeveldrų.

Nekalbame apie kėgliavimą ar golfą. Galime neminėti prasėdėtų valandų stadione ar prie TV ekrano, stebint beisbolą, futbolą ar ledo rutulį. Kai kas tai mėgsta, kai kam tai patrauklu, bet yra ir tokių, kurie beveik yra išpareigoti sekti visą tą sportą, nes rytojaus dieną su bendradarbiais tarnyboje neturėsi bendros kalbos prie kavos puodelio ar priešpiečių metu. Juk ir tokių pertraukėlių laiku neretai kalbama ne vien apie tarnybinius reikalus, bet mezgasi pažintys, kartais atsiranda ir nauji kontaktai, kurie, rasi, gali padėti kilti ir tarnybinėse pakopose.

Geriau dideliu kuklumu nepasižymėti, vargu ar bus tai užskaityta kaip dorybė. Veržlumas, energija, akcija, efekty-

Petras Adamonis NL spaudos baliuje surengė Lietuvos nepriklausomybės laikais leistų žurnalų ir laikraščių parodėlę. Alg. Adomonio nuotraukoje Regina Brikenė apžiūri išstatytus leidinius.

vi autorklaima neretai padeda atkreipti į save dėmesį tų, nuo kurių ir priklauso rytojaus diena.

Varžybos, lenktynės, vyksta visą laiką, kandidatų visada yra užtenka. Miela yra girdėti, matyti ir žinoti apie savo tautiečius, kurie sėkmingai kyla savo karjeroje, liūdniau tik tenka sutikti faktą, kad tuo pačiu jų įsijungimas konkrečiu darbu lietuviškojon bendruomenėn, jos veiklon išties darosi pakankamai problematiškas. Lieka tik kuklios laisvo laiko nuotrupos, kurios paprastai skiriamos šeimai, kuri neretai maištauja, kad mažai namuose tėtuką ir vyrą mato. Šioje plotmėje vargu ar ką galima pakeisti. Nedaug, tur būt, rasime šeimų, kurios sutiktų gyventi (kai kas tartų "vegetuoti") žemiau vidutiniško standarto, būtų patenkintos šeimos galvos koku nelabai sudėtingu, nedaug apmokamu

ateities šeimos? Užtenka televizijos, filmų ir kitos pornografijos, kai mūsų valdžia mažai kreipia dėmesio tai uždrausti.

Pasėkos labai liūdnos. Štai, 15 m. amžiaus mergaitė laukia kūdikio. Tai spaudos net pirmuose puslapiuose aprašomas faktas. Kasgi prie to priveda, jei ne peranksus aiškinimas apie lytinius gyvenimus?

Štai, graži lietuvaitė, vos pernai baigusi Marijos mokyklą, eina į kolegiją, gerų tėvų dukra. Jiems nežinant įsimylėjo ir netikėtai atsirado Gi-

darbu, kad jis tik galėtų smarkiau ir daugiau veikti savoje lietuviškoje visuomenėje. Gal tai perdėta, gal tai nerealu ir netikra, gal... Bet savojoje gyvenamoje aplinkoje pasidairę, tur būt, dažniau matysime vis naujų atvejų, kuriuos gal ir galima būtų apibendrinti čia duotais pavyzdžiais.

Ne taip jau mažas jaunesniųjų skaičius dar įsijungia į lietuviškąją vėžimą, bet namaža jų ir nubyra, kai tik pradeda žengti pirmaisiais tarnybinės pakopos laiptais. Noro dar būtų, bet jau nebeužtenka nei fizinų jėgų nei pagaliau to laiko.

mimo bažnyčios prausykloje, kur pagimdė kūdikį. Jei ne dvi moterys, ji ir kūdikis būtų mirę. Kokia tragedija. Skauda tėvų širdys, kaip nemie-la visą tai pergyventi...

Nei viena Amerikos etninė grupė nesiveržia maišyti su kitom grupėm, kaip Afrikos negrai. Jie dabar visur triukšmauja, kelia maištus mokyklose ir kitur, kad esą nuskriausti ir būtinai nori gyventi tarp kitų tautų žmonių. Amerika yra juk pasaulio tautų babilonas. Etninės grupės mėgsta gyventi savo getuose, nes jas riša paliktų tėvynių kalba, papročiai, tradicijos. Valdžia to nedraudžia ir net skatina. Iš kitos pusės, negrams pasisekė praversti įstatymus, kad segregacija turi būti visur — mokyklose, istaigose. Juo daugiau neg-

IR GERAI, IR BLOGAI... nuomonės, laišškai, atgarsiai

AIMANOS
IŠ CHICAGOS

Stoviu Chicagoje, Marketparke, garsioje 69 gatvėje. Čia verda lietuviškas gyvenimas. Di-

dingi lietuvių bažnyčios pastatai, šv. Kryžiaus ligoninė, kiek toliau Marijos aukštesnioji mokykla, kazimieriečių vienuolynas, laidotuvių

koplyčios, maisto ir kt. krautuvės. Žinoma, visas gal tuzinas ir saliu-nų. Kas nežino šios apylinkės, stipriausios tvirtovės, lietuvių lėšomis ir pastangomis įkurtos, išlaikomos ir saugamos.

Ak, kaip kartais liūdna darosi, kad mūsų lietuviškas gyvenimas slenka su šio krašto negerovėmis. Kalti mes patys, kad davėme išvyti tikėjamą iš mokyklų, jo vieton švietimo taryba išspraudė lytinį mokslą. Kas pasidarė, kad niekas nepakelia tvirto balso: "Šalin tvirkintojai iš mokyklų. Tėvų ir auklėtojų pareiga perduoti tiesą apie lytinį gyvenimą". Snergliojasi jaunimas po parkus, gatvėse ir mokyklose, viešose vietose. Kas iš tokio jaunimo ir

**nepriklausoma
lietuva**

"INDEPENDENT LITHUANIA"
"LITUANIE INDEPENDANTE"

*Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la liberation de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!*

LEIDĖJAS — NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS SPAUDOS BENDROVĖ

Second Class Mail Registration No. 1952. Return postage guaranteed. Postage paid at Lachine, Quebec. Published by The Independent Lithuania Publishing Company at 7722 George Street, LaSalle 690, Quebec, Canada.

Metinė prenumerata Kanadoje — \$7.50, visur kitur — \$8.00. Rėmėjo prenumerata — \$12.00. Adreso pakeitimas 25 c. Atskiras numeris 25 c. Administratorius F. P. Paukštaitis. Adresas: 7722 GEORGE STREET, LASALLE 690, QUEBEC. Tel. (514) 366-6220

Bendradarbių ir korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai atitinka redakcijos nuomonę. Rankraščiai trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra. Rankraščiai grąžinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija ir leidykla neatsako.

REDAKTORIUS R. E. MAZILIAUSKAS

rai veržiasi, tuo stiprėja kova prieš juos.

Kokie gi vaisiai? Vien tik savo aplinkumoje pasidairykim. Štai, lietuvaitė, kolegijoje išimtyli negra, laukia kūdikio, tėvai negali tverti iš gailėsčio, kad leido į tą universitetą. Kita lietuvaitė išteka už negro, susilaukė šeimos, o dabar skirbos. Kur tokiai jaunai moteriai dėtis? Mažiau kiek susineša lietuviai vyrai. Jei Dievas leido tautas, davė jiems kalbas, rases, tai kodėl toks maišymas?

Narkotikai, rūkymai, girtuoklystės ir palaidas gyvenimas ypač jaunus žmones veda prie moralinio ir kūniško susinikinimo. Ir mūsų, lietuvių, aukos jau matomos. Tėvai gi to nenorėjo, vaikų drausti ar griežčiau uždrožti per užpakalį įstatymai neleidžia. Trys jau žuvo narkotikų pririę, kiti juos dar platiną, net lituanistinės mokyklos rateliuose pavieniai pratina prie rūkymo. Trejų vaikų tėvas, negalėdamas toliau tverti, parašė paskutinius žodžius: "Negaliu daugiau kentėti, plyšta širdis, matant, kokius mano sūnūs kelius pasirinko, aš pasidaviau..." Rastas pasikoręs garaže.

Dėl visų tų ir kitų tragedijų kalta aplinkuma ir mes patys. Neduokime vaikams per daug laisvės, pinigų ir ką jie tik nori. Tegu eina dirbti, užimkime juos mokslais, sportu, spauda, stovyklom, šokiais ir nušvieskime gyvenimą. Aiškinime kokia liūdna ateitis, jei to jie nepaisys.

Balys Svalia

ATMINTINIS ŠUKIS IR "PAGRAŽINIMAI"

Mūsų laikraščiuose teko kelis kart užtikti klaidingai cituojant anų laikų garsųjį spaudos šukį. Ir NL Nr. 1279 kronikos pradžioje pakartota: "Laukinis žmogus laikraščių neskaito".

Nežinia, ar jis dabartinių mūsų laikraštinių klaidingai prisimintas, ar sąmoningai "pagražintas", bet iš tikrųjų jis buvo tik trijų žodžių: "Laukinis laikraščių ne-

skaito". O minėtas atmintinis keturžodis tada Lietuvoje nebūtų premijos laimėjęs.

Tas pat būtų atsitikę ir su Žurnalistų s-gos premijuotu "Ir viens lietuvis — Lietuva", kurio prasmė sąmoningai aptarta humoristiniam eilėrašty (Keleivio kalendorius 1972 m., 30 psl.).

Šia proga prisimenu dar vieną "pagražinimą". Vokiečių okup. laikais Kaune buvo išleistas Dirbančiųjų kalendorius 1943 m., kuriame išspausdinta Putino — Mykolaičio prasmingo eilėraščio viena strofa skambėjo taip: Bet ima Rytai jau dažytis — / Aušra spinduliuoti rausvai. / Esi tu, kaip krislas mažytis, / Bet būsi, kuo vakar buvai...

Recenzentas, cituodamas šią strofą, "pagražino" — krislą pakeitė kristalu, manydamas, kad tuo autorius kūrini patobulino.

Dar baisiau atsitinka su išeivijos mėgėjais režisieriais, statant Petro Vaičiūno veikalus, kuriuose jie ištisus tekstus brauko ir "tobulina"...

Tokie reiškiniai aiškiai parodė, kad išeivijos Bendruomenė — Medis be šaknų.

Alfonsas Giedraitis

CITATOS

GADINA JAUNIMĄ

Emilija Čekienė, Dirvoje rašydama apie lietuviškojo gyvenimo nuotakas, šitaip samprotauja:

Dėmesio vertas vieno vyresniosios kartos atstovo pasisakymas Vliko seime Detroite, būtent: "Jaunimo mentalitetą pagadina Amerikos mokyklos. Todėl reikia amerikietiskai juos auklėti, informuoti, amerikietiskai su jais dirbti ir leisti jaunimui augti, kaip jis auga, bet jiems reikia perduoti tą, ką mes turime". (Draugas, gruodžio 23 d.).

Jei Vliko seimą aprašęs autorius teisingai šį pasakymą perdavė, tai suprantama, ką seimo dalyvis norėjo tuopasakyti. Mes gerai žinome, kad Amerikos mo-

DABARTIES SĄMYŠIS

Spausdiname santrauką paskaitos, kurią kun. dr. Antanas Paškus sausio 30 d. skaitė LKM akademijos Otavos židinyje.

Esame keistų dabarties įvykių liūdinininkais. Atrodo, kad turtingiausia žemėje šalis ima kelti ranką prieš save. Atrodo, kad Amerika sukiša prieš savo ūkines, karines, technologines galias, prieš savo kultūrą, idealus ir siekius. Juodųjų maištas, jaunųjų atmetimas ūkinių krašto tikslų, kairiųjų smurtas, studentų riaušės, "atsipalaidavusi" moralė, niekinimas vakarų pasaulio demokratijos principų... tai vis tie upeliai, subėgą į vieną srovę, besiveržiančią prieš Amerikos tradicinį gyvenimo būdą.

Kai kas vaizduojasi net

kyklos vispusiškai gadiną jaunimą, ką ir jis patvirtina, tad kodėl siūloma amerikietiskai juos auklėti, leisti augti, kaip jis savaime auga ir t.t. Juk anų žodžių autorius puikiai žino, kad JAV mokyklose iš viso jokio auklėjimo nėra, tik mokymas, mokiniai auklėjasi tikrai nuo viens kito, todėl dažniausiai neigiamai. Ne vienas lietuvis mokytojas, dirbęs šio krašto mokyklose būna vadovybės išpėtas vaikus tik mokyti, bet ne auklėti, tai esąs tėvų reikalas. Jei leisim jaunimui augti taip, kaip jis pats auga, tai mūsų jaunimas ir išaugs toks, kaip Indira Gandhi apibūdino amerikiečius, jog jie nesistengia suprasti reikalų giliau, o veikia tik taip, kaip jų dabartinėms nuotakoms atrodo maloniau. Nenuostabu todėl, kad tokių nuotakų dvasioje subrendęs lietuvių jaunimas ir nenori žinoti nei praeities, nei kitų darbų, o veikti pagal savo išmonę bei nuotaką.

— Dail. A. Mončys spalio 15 d. — lapkričio 7 d. išstatė savo darbus Toulouse-Lautreco muziejuje Albi mieste. Nuo lapkričio 17 d. iki gruodžio 15 d. jo skulptūrų paroda buvo Rodeze.

tokią galimybę, kurioje didžiuliu boikotu būtų sudaryta ūkinė produkcija, paverčiant šiaurės Ameriką "žaliuojančia" šalim, šalim apgyventa valkataujančiais mistikais, bankrutavusiais bankininkais, darbo netekusiais inžinieriais bei pirkkliais. Kai kas už blizgančių šiandieninio Amerikos gyvenimo fasadų tariasi pagaunęs dundančio chaoso garsus. Kai kam atrodo, kad civilizacijos raiščiai, palaiką visuomenę net kečiose vietose, pradeda pavojingai atsipalaiduoti. Šuolis į anarchiją nebėra jau tik pagyvenusių neurotikų vaizduotės padarinys.

Humanistinės krypties psichologai šios maišaties šaknis mato alkanaj dabarties žmogaus dvasioje (Maslow, Frankl, Fromm, R. May). Mat, industrinė civilizacija rūpinasi tik biologinės žmogaus prigimties patenkinimu, tik duonos gausa paversdama žmogų priemone, o Dievą papuošalu. Individo pasisekimą visuomenėje ji matoja doleriu, o žmogaus veidą pridengia šypsenos kauke.

Tokiu būdu žmogus pasijunta vienišas tarp gausybės daiktų, nuskurdęs tarp jų supančių biologinių podirgių, paklydęs žinių, faktų, duomenų bei informacijų miške. Vidinės tuštumos nuobodulio ar dvasinio alkio vedamas, ir ieško jis būdų, kaip iš alienacijos išsivaduoti.

To ieškojimo sveikų ir liguistų ženklų šiandien ypač Amerikoje yra gausu. Yale psichologas, pvz., stebisi, kad ne darbininkai, bet Amerikos turtingieji, talentingieji, privileijuotieji tolinasi nuo krašto kultūros, religijos, laisvės bei tiesos idealų. Egzistencinės neurozės simptomų gausa taip pat patvirtina žmogaus beprasmių gyvenimo kančią.

Tačiau ne visi nepasitenkinimo ženklai rodo liguistą dabarties žmogaus dvasią. Yra ir svei-

kų nerimo ženklų, kylančių iš sotaus, apstauso gyvenimo, ieškančių naujų visuomeninio gyvenimo formų, kuriose galėtų susipavidalinti žmogiškesnis, turtingesnis dvasia protingasis žemės nenuorama. Senųjų žaidimų gydimu ir naujų vizijų ieškojime privalėtų žmogui šiandien vadovauti mokyklos ir universitetai. Deja, kai kurių psichologų nusiskundimu, Amerikos mokyklos prabrėžia beveik išimtinai, žinojimą, charakterio auklėjimą palikdamos tėvams, bažnyčioms ar organizacijoms. Anų vaidmeniui stipriai sumenkėjus, yra pavojaus, kad jaunoji generacija paliks barbariška. Vargu ar beplintąs "sensitivity" metodas atstos etikos pamokas mokyklose.

Kyla ir pagrįstas nuogastis, ar ir universitetai, užėmę "šventosios ugnies" saugotojų vietas, sugebės išlaikyti istorijos bėgyje žmogaus sukauptas vertybes; ar pajėgs sukurti realias geresnio gyvenimo utopijas. Kiekviena vizija juk yra paremta žmogaus samprata. Kiekvienos idėjos pagrinde glūdi vienkoks ar kitoks atsakymas į amžiną klausimą: kas yra žmogus? Bet... dažnai ypač šiandien universitetai bando šį klausimą "moksliškai" atsakyti. O "moksliškai" atsakyme žmogiškos prigimties jau nelieta. Jame lieka tik podirgių ir atliepų sistema, libidinės energijos kiekis ir t. t.

Deja, ant tokių žmogaus pažiūrų pastatytos politinės utopijos baigiasi koncentracijų stovyklomis ar krematoriumais.

Sektų išvada, kad dabarties maišaty krikščioniškos mokyklos ir universitetai turi vienkartinę didžiulę misiją žmonių evoliucijoje į Omegą. Jie juk yra atviri aukštesniai žmogiškos tikrovės sklaidai, duodančiai žmogui prasmę, kultūrai normas, menui trasendenciją. Kiekvienas iš mūsų galime ir privalome veikti, kad augimo maišatis nevirstų anarchijos chaosu.

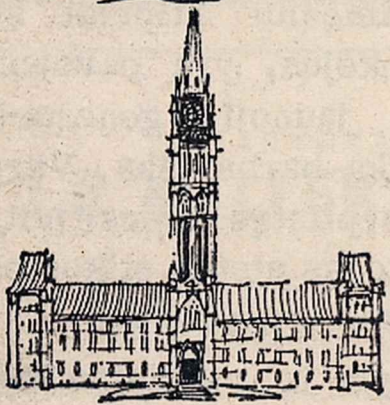
Dr. Ant. Paškus

PANORAMA

NIKSONAS PEKINGE

JAV prezidentas R. Niksonas su žmona, patarėjais ir keliasdešimt žurnalistų išskrido į Pekingą.

Išvykdamas Niksonas pareiškė, kad nesutariamai tarp JAV ir Kinijos Liaudies Respublikos tėsiasi daugiau 20 metų, ir jie greit neišnyks, bet kad turinti būti rasta bandra kalba, idant pasaulis būtų saugesnis nuo karo grėsmės.

OTAVOS PARLAMENTE

Kanados generalinis gubernatorius Ronald Michener atidarė paskutinę dabartinio federalinio parlamento sesiją prieš rinkimus. Vadina mojoje karūnos kalboje jis nurodė vyriausybės veiklos gaires.

Vyriausybė žada ska-

tinti pramonę, vystyti šiaurinę Kanadą, remti naujausių mokslo ir technologijos pasiekimų įdiegimą Kanados pramonėje, išplėsti CBC radijo ir tv transliacijas, įstatymais suteikti lygias teises moterims, uždrausti fizinės bausmės nusikaltėliams, paskelbti "O, Canada" oficialiu valstybės himnu, išplėsti pigių butų statybos programą ir kt.

VLIKO FINANSAI

Vasario 4 d. New Yorke susirinkusi Vliko taryba patvirtino 1972 m. Vliko sąmatą, kuri siekia 54.760 dol.

Bendrai veiklai numatyta 7.760 dol. Eltos biuleteniams ir kitiems leidiniams numatyta išleisti 24.300 dol. Lietuviškoms radijo transliacijoms finansuoti – 9.700 dol. Brazilskų gelbėjimo fondui paskirta 10 tūkst. dolerių. Tautos fondo išlaidoms numatyta 3000 dol.

Praeitaisiais metais Vlikas išleido 50.870 dolerių. Šiomet daugiau kaip 4 tūkst. dol. padidėjo išlaidos Vliko leidiniams.

Brazilskų byla Vlikui praeitaisiais metais atsiėjo 13.650 dol. JAV vyriausybei nutraukus finansinę paramą Lietuvos laisvės komitetui, Vliko įstaiga nuo gegužės 1 d. turės samdyti savo nuosavas patalpas, kam numatyta 1500 dol.

Eltos Informacijų biuletenyje Vliko sąmatos pajamų šaltiniai nenurodyti. Sąmatą paruošė Vliko valdybos nariai J. Audėnas ir J. Valaitis kartu su sąmatos komisija, kurią sudaro pirm. J. Pažemėnas, L. Virbickas ir P. Dulevičius.

SEPARATISTINĖ VAKARŲ KANADA?

Ministras pirm. P. E. Trudeau Britų Kolumbijos premjerą W. A. C. Bennett pavadino fanatiku. "Kai matau politiką, dėl kurios vienas kanadietis nuteikiamas prieš kitą kanadietį, nebūsiu nebylys", pareiškė P. E. Trudeau.

Bennetto vyriausybė nepatenkinta, kad federalinėmis lėšomis yra skatinama ekonomija Kvebeke ir kitose provincijose. Br. Kolumbi-

jos vyriausybė dėl to žada kelti bylą konstituciniame teisme.

Kvebeko premjeras Robert Bourassa Bennetto politiką pavadino separatistine.

DIPLOMATINĖJE TARNYBOJE

Sovietų S-gos diplomatinėje tarnyboje dirba J. P. Paleckis, jaunesnysis buvusio aukšto sovietinio pareigūno, dabar pensininko Justo Paleckio sūnus. (Vyresnysis Justo Paleckio sūnus žuvo antrojo pas. karo metu kaip sovietų karo lakūnas).

J. P. Paleckis atliko kelerių mėnesių stažą Londono, D. Britanijoje, sovietų atstovybėje, kur, be kita ko, susipažino ir su britų komunistų partijos dienraščio Morning Star redakcijos veikla. Nuo 1969 iki 1971 metų J. P. Paleckis buvo priskirtas prie sovietų ambasados Berne, Šveicarijoje. Nuo praėjusių metų pabaigos dirba sovietų užsienių reikalų ministerijoje Maskvoje.

Susitikęs su užsienių lietuviais J. P. Paleckis kartais prisistatydavo kaip "Jonas Petraitis".

ag

— Kanados sveikatos departamento duomenimis, mažiausiai dervos ir nikotino yra Viscount, Belmont, Craven A ir Matinee cigaretėse. Daugiausia — Vagabonds, Mannic, Pall Mall ir St. Moritz.

— Kalifornijos aukščiausias teismas nusprendė, kad mirties bausmė yra nekonstitutiška.

— Nuo pilietinio maišto pradžios šiaurinėje Airijoje savižudžių skaičius sumažėjo per pusę. Psichologai aiškina, kad galimi savižudžiai savo agresiją išlieja riaušėse.

Lawrence Hanigan

Trumpai

— JAV karinės išlaidos 1968 m. siekė 20 milijardų dol., šimet — 7 milijardus, bet karių algos, maistas ir išlaikymas dabar kaštuoja 41 milijardą, o prieš ketverius metus — 20 milijardų dol.

— Prileidžiama, kad prez. Niksonas N. Rockefellerį paskirs naujuoju gynybos ministru.

— Dėl televizijos stočių technikų streiko praeitą savaitę kelis kartus transliacijas nutraukti turėjo Kanados valstybinės CBC ir televizijos stotys.

— New Yorke suimtas Jungtinių Tautų vertėjas Valerijus Markelovas už šnipinėjimą sovietų naudai.

— Montrealio ir priemiesčių tarybos pirminku išrinktas Lawrence Hanigan.

— Kanada yra 35 valstybė, kuri pripažino Begladešą, buvusį Rytų Pakistaną.

J. GLEMŽAI — 85 METAI

Jonui Glemžai sausio 20 d. suėjo 85 metai amžiaus. Jis aktyviai dalyvavo 1905 m. revoliucijoje. 1915 m. baigė Petrapilio komercijos institutą. Ligi 1917 m. Petrapily buvo lietuviams tremtiniams šelpti komiteto sekretorium. 1919–1925 m. buvo Lietuvos kariuomenės intendanto padėjėju.

1925 m. pradedant J. Glemža dirbo kooperacijos srity. 1925–27 m. bu-

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Prieš keliolika metų: Montrealio lietuviai teatralai linksmiasi. Dešinėje stovi dailininkas Vytas Remeika. Nuotraukoje atpažįstame Romą Bukauską, St. Kęsgailą, L. Sabalį, Zigmą Lapiną, Birutę Pukelevičiūtę, Onutę Bukauskienę, Daną Barauskienę, Vacį Kerbelį, Hildą Lapiniene, V. Skaistgirį, Levą Barauską, Vldą Remeikienę, Eleną Kerbelienę, Nijolę Akstinienę ir kt.

Bebaigiami statyti Vasario 16 gimnazijos mokinių bendrabučio rūmai Vakarų Vokietijoje.

vo "Lietūkio" skyriaus vedėju. 1927 - 1940 m. dirbo "Pienocentre", būdamas jo pirmininku ir vyr. direktorium. Jis dalyvavo ir kitose ekonominėse organizacijose.

1944 m. pasitraukęs į Vakarus, J. Glemža visą laiką gyveno vak. Vokietijoje. Nuo 1957 iki 1965 m. J. Glemža buvo Vliko vykdomosios tarybos pirmininku.

J. Glemža dalyvauja lietuvių socialdemokratų veikloje, profesinių sąjungų egzilyje darbe. Sukaktuvininkas dirbo ir Liet. Bendruomenėje Vokietijoje.

Pastaruoju metu J. Glemžos iniciatyva baigtas sutelktinis darbas — knyga apie Lietuvos žemės ūkio kooperaciją. E

— Montrealyje pasirodė vieno piastro vertės "Kvebeko respublikos" banknotai.

KAINOS LIETUVOJE

Iš Lietuvos gauto laiško žiniomis, maisto produktų kainos Lietuvos kaime šių metų pradžioje buvo tokios: juodos duonos kg 20 kapeikų, baltos — 25-35 kp., sviesto kg 3 rb., kiaulienos kg 2 rb., jautienos — 1 rb. 80 kp., gera žąsis 5 rb., pieno litras 20-30 kp.

— 1971 m. pabaigoje dujas Lietuvoje turėję iš viso 427,9 tūkst. butų. E.

KAS BUS IR KAS YRA

VASARIO 16 GIMNAZIJOJE

Sausio 14 d. Vasario 16 gimnazijos mokiniai ir mokytojai susirinko prie naujai statomo bendrabučio pakelti vainiko. Mergaičių bendrabučio 3 aukštų pastato sienos, pradėtos mūryti prieš 3,5 mėnesio, šauniai stūksojo parke, ir mokiniai neslėpė džiaugsmo, kad iš senosios pilies jau ateinantį rudenį persikels čia.

Bendrabutis atsieis apie 1.300.000 markių.

— Įsikišus į derybas D. Britanijos premjerui Heath, britų angliakasių streikas baigiamas. Profsąjungų vadai pareiškė, kad derybų pasekmėmis yra patenkinti. Streikas suparalizavo Britanijos pramonę, šimtai tūkstančių neteko darbo, elektros srovė buvo normuojama.

DARIUS IR GIRĖNAS MASKVOS PRAVDOJE

Dariaus ir Girėno žygis per Atlantą 1933 m. vėl nuskambėjo Vilniaus

Bendrabučio dalis, kuri dabar pastatyta iki stogo ir kurioj bus 55 lovos, kaštuos 537.000 markių. Lietuviai iš Amerikos, Kanados bei įvairių Europos kraštų jau sudėjo statybai apie 130.000 markių. Vokiečiai duoda 400.000 markių, tokiu būdu pirmasis statybos tarpsnis, mergaičių bendrabutis, bus netrukus įvykdytas be jokių finansinių sunkumų. Rudenį pradėsime statyti likusią bendrabučio dalį. Jai jau dabar pradėdame piniginių vajų.

Gimnazijoje šiuo metu mokosi 80 mokinių, jų tarpe 11 iš JAV. Daugumas mokinių iš Ameri-

spaudos skiltyse, tik ši kartą persispausdinus ruso P. Baraševio ir lietuivio A. Rudzinsko straipsnį iš Pravdos. Jo antrašė: "Skrido ikarai namo..."

Straipsnyje plačiai ir bešališkai atpasakoti pasirošimai skristi per Atlantą, pats skridimas ir nurodyta, kad "Lituanikos" lėktuvas buvo susidūręs su trim uraganais ir jų paskutinis buvęs viršum Europos. Dėl to išvada, kad abu lakūnai žuvę audroje.

Pati straipsnio pabaiga, kaip ir reikėjo laukti, iškelia rusų lakūnų pasiekimus, kurie skraidą į visus žemynus. Pagaliau, pasakojama apie aeroklubus šių dienų Lietuvoje, nurodomi konstruktorių

kos yra 14-15 metų ir mokosi IV arba V klasėse. Tėvai juos čia leidžia įvairiais sumetimais, kad išmokyti geriau lietuviškai, kad pagyventų Europoj ir išmokyti vokiečių k., kad Amerikoje mokyklos ne labai tvarkingos ir t. t.

Gimnazija gali iš užjūrio priimti dar daugiau mokinių, nes naujasis bendrabutis bus pakankamai erdvus. Ir senojų pily šiuo tarpu vietos yra bent 100 mokinių.

Norėtume, kad ateinančiais mokslo metais mokinių duotų ir Kanados lietuviai. Beveik visi mokiniai iš Amerikos yra gimnazijos tvarka, mokslo lygiu ir bendrabučio atmosfera patenkinti.

Gimnazija gali didžiulis tautinių šokių grupę ir chorą. Tautinių šokių šokėjai yra laimėję kelias premijas tarptautiniuose šokių festivaluose ir kelis kartus pasirodę vokiečių televizijoje.

Mokiniai yra susiorganizavę į 3 organizacijas: skautus, ateitininkus ir evengelikų jaunimo ratelį. Organizacijos labai daug prisideda prie mokinių tautinio sąmoninimo.

Vasario 16 gimnazijoje, kaip ir vokiečių gimnazijose, yra 9 klasės. Mokiniai iš JAV ir Kanados į I klasę priimami po 4 pradinės mokyklos (elementary school) skyrių.

ir sklandytojų Broniaus Oškinio ir Balio Karvelio vardai. E

— Prancūzija išleido naują pašto ženklą su Montrealio miesto įkūrėjo Paul Chomedey de Maisonneuve atvaizdu. Ženklo vertė 50 centimų plus 10 cent. raudonajam kryžiui.

— Vilniuje buvo surengta britų kopijavimo mašinų paroda. Ją surengė firma Rank Xerox.

— Vilniaus operos-baleto teatre buvo atžymėta tenoro V. Adamkevičiaus 30 m. kūrybinio darbo sukaktis. Sukaktuvininkas "Otello" operoje dainavo pagrindinį vaidmenį.

Stojant gimnazijon, mokinio tėvai parašo prašymą ir prideda mokinio išeito mokslo pažymėjimą, gimimo metriką, nuorašą ir, jei turi, skiepy knygėlę.

Iš aukštesnių pradinės mokyklos skyrių ar high school priimami į atitinkamas klases (pvz., po aštuonerių metų pradinės mokyklos į IV ar V kl.). Užjūrių mokiniai anglų k. mokomi pagal Amerikos mokyklų reikalavimus ir programą.

Baigę 9 klases, tokie mokiniai po abitūros egzaminų gauna brandos atestatą, kuris juos įgalina stoti į Amerikos ar Kanados universitetus, peršokant vad. junior college. Per abitūros egzaminus egzaminuoja gimnazijos mokytojai. Norintieji studijuoti Vokietijoje abitūros egzaminus laiko kitokia tvarka.

Už pragyvenimą, maistą ir kambarį bendrabuty reikia per mėnesį mokėti 100 markių, už specialias vokiečių k. pamokas dar 20-40 markių mėnesiui. Vasaros atostogų metu, nuo liepos 10 d. iki rugsėjo 6-9 d., bei per Kalėdų ir Velykų atostogas (po 2 savaites) vyresnieji mokiniai turi progą pažinti Europos kraštus, po juos keliaudami.

Šiaip per vasaros atostogas galima grįžti ir pas tėvus. Per atostogas pasiliekančiams Europoje (negalintiems ar nenorintiems keliauti, ypač jaunesniesiems) mokiniams stengiamasi surasti lietuvių šeimas, kur jie galėtų atostogas praleisti. Mokiniai iš užjūrio paprastai skrenda lėktuvu į Frankfurto aerodromą, iš kur jie gimnazijos autobusiuku parvežami gimnazijon.

Gimnazijos išlaikymui ar naujo bendrabučio statybai aukas prašome siųsti per Balfą, Kanados LB Šalpos fondą (aukotojams sumažinami mokesčiai) arba tiesiog Vasario 16 gimnazijai šiuo adresu: Litauisches Gymnasium, 684 Lampertheim - Hilttenfeld, Romuva, W. Germany.

V. N.

Likome skurdesni...

Rašant apie Vyta Remeiką – neišvengiamai tenka kalbėti apie vandenį. Šalia spalvų ir šalia tų "pilkyjų žmonių", pasak Henriko Nagio, vandenį, laivus ir bures velionis dailininkas, tur būt, labiausiai mylėjo. Atsispindėjo tai ne tik jo kūrybos tematikoje, bet ir pačiame jo gyvenime, kurio paskutinį dešimtmetį jis praleido Lachinėje.

Dabartinio Montrealio priemiestis Lachine iš tikrųjų yra senesnė vietovė už patį metropolį. Šventojo Lauryno upės vandenys ties Lachine sutiko kliūtis

– akmenuotas pakopas, pro kurias negalėjo naviguoti laivai. Tad daugiau kaip prieš 200 metų tarp Lachinės ir dabartinio Montrealio buvo prakastas kanalas, kuriuo upeiviai apiplaukdavo akmenuotuosius Šventojo Lauryno slenksčius, pasiekdavo didžiuosius ežerus ir susisiekdavo su visa šiaurine ir vakarine Amerika. Lachinėje įsikūrė prancūzų įgula ir išaugo miestas.

Vida ir Vyta Remeikos gyveno visiškai prie Lachinės kanalo intako į Šv. Lauryną. Vienoje namo

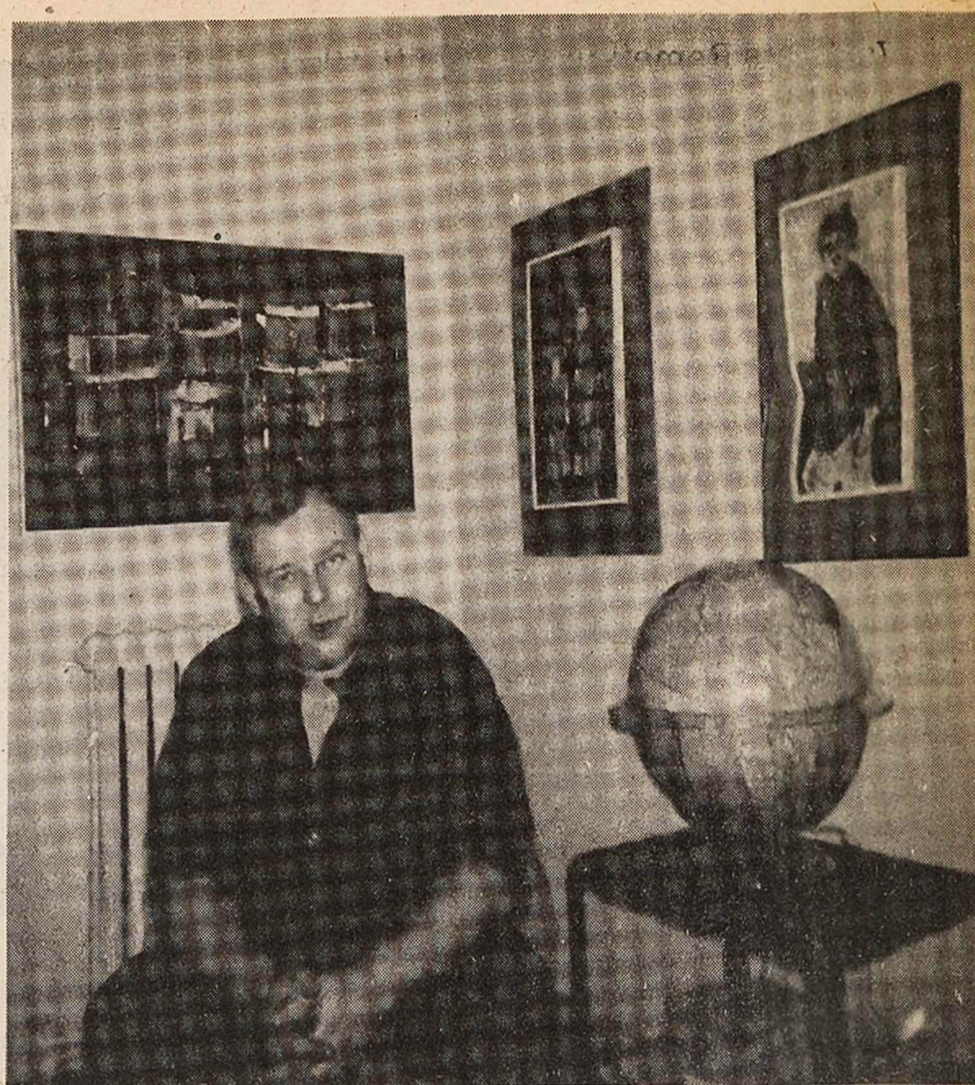
pusėje Šv. Juozapo bulvaras, kitoje – Lachinės kanalas. Per savo studijos langą Vyta Remeika matė kanalo ramų vandenį, o išėjęs į balkoną – plačiąją Šv. Lauryno srovę.

Iš studijos laiptais nusileidęs ir kelis žingsnius paėjęs, Vyta Remeika sėsdavo į savo laivą. O su meškere išplaukdamas, pasiimdavo du ar tris vaikus. Jis, turbūt, buvo višų savo kvartalo vaikų draugas ir gal net savotiškas herojus. Spalvingas dailininkas, prityręs upeivis, geras meškeriotas, puikiai kalbąs kvebekietiškuoju patois, jis su vaikais susirašdavo bendrą kalbą ir bematant susidraugaudavo.

Erdvus Remeikų butas vienu atžvilgiu, matyt, ne daug tesiskyrė nuo daugelio dailininkų butų: jis buvo pertekęs paveikslais. Remeikos paveikslais.

Paskutiniaisiais savo gyvenimo metais jis retai iš namų išvykdavo. Gal tik didžiųjų švenčių ar asmeniškų sukakčių proga aplankydavo gimines ir artimuosius draugus. Tačiau jis buvo labai socialus žmogus. Remeikų namai visuomet visiems buvo atviri, ir retą, tur būt, dieną nebūdavo viešnių ir svečių.

Jis daug ir intensyviai dirbo. Keldavosi labai anksti, apie ketvirtą va-

Dail. Vyta Remeika savo bute Lachinėje, apie 1969 metus.

landą ryto, ir tapydavo. O apie pietus jį dažnai aplankydavo draugai, su kuriuiais jis ištisas valandas, alų gurkšnodamas, prakalbedavo. Buvo jis plačiai

apsiskaitęs, gyvai domėjosi dabarties politika, o ypač gerai pažinojo naujųjų laikų istoriją. Toje sriatyje jo žinios iš tiesų buvo enciklopediškos.

ŽODIS PRIE VYTO REMEIKOS KAPO

Yra valandų, kai žodžiai tėra tušti kevalai. Nes tasai, kuriam ir apie kurį kalbi, yra amžinos tylos karalystė, ir mūsų kasdieniai žodžiai jo nebepasiekia. Ir norėtumei palaidoti tuos žodžius giliai po šituo šiaurės gruodu už mažiausią trupinį gyvasties – žvilgsnį, rankos paspaudimą, šypseną...

Bet mums šiandien tikrai tiek beliko: tušti žodžiai. Ir jais, lyg atgrubusiom rankom, dabar rankiojam prie Vyto karstui iškastos duobės atsiminimų trupinius: kelią po milžiniais medžiais į Lachinę, tiltus, laivus, laiptus, veidus ir vandenį. Labiausiai, tuos begalinius spindinčius vandenį, kurių jis niekad daugiau nebetapys, ir jie tekės pilki ir vieniši šitą šiaurės pavasarį.

Kai grįšim namo, palaidoję Vyta Remeiką, būsim kiekvienas palaidoję ir dalį savo gyvenimo.

Atsisveikinam su jaunu žmogumi, kuris nei vieno neteisė ir kurio namai buvo atviri kiekvienam. Su žmogumi kuris gyveno taip, kaip jis troško gyventi: nieko neimdamas, bet viską atiduodamas. Ir užmokėdamas pačią brangiausią kainą. Jis buvo vienas tų menininkų, kuriam daug buvo duota, bet lygiai daug ir greitai atimta.

Jis tyliai paliko mus, nes ne žodžiais, bet spalvomis kalbėjo. Ir jo kūriniai išliks, kai mūsų visų seniai nebus. Jis grįš namo pagaliau vieną dieną. Ne pelenai, ne dulkės, bet tikro dailininko įamžinta šiaurė su visa savo neaprepiamybe ir pilkaisiais žmonėmis, kuriuos jis labiausiai mylėjo. Jiems jis gyveno ir mirė – gal slapta ir ilgai vedęs su savo mirtim mums nesuprantamą pokalbį.

Laidojam Vyta, broli – kantrų ir ramų, kaip jo vandenys ir jo žemė. Tik jis buvo apdovanotas ta nepaprasta galia visa tai paversti nemirtinga tikrove. Ir kai dabar žiūrėsime į jo paliktus kūrinius, žinosim, jausim, kad praradom daugiau negu dar vieną lietuvių dailininką. Tokių, kaip Vyta Remeika, mums duota nedaug.

Liko lietuvių dailė skurdesnė, likom ir mes skurdesni.

Hen. Nagis

Vidos Baltuonytė ir Vyto Remeikos sutuoktuvės 1956 m. liepos 7 d.

Radviliškio pradžios mokykloje 1943 metais. Būsimasis dailininkas Vyta Remeika, pasirėmęs ant tvoros stulpo, antras iš dešinės.

Vakaraš Remeikių sve-tainėje klegėdavo draugų ir pažįstamų balsai. Jie at-vykdavo pasižiūrėti jo nau-jausių paveikslų, dažnai vieną kitą išsigydavo, bet svarbiausia – atvykdavo pabuvoti labai draugiško, labai šilto žmogaus drau-gijoje.

Vyto Remeikos drobės šiandieną puošia lietuvių ir kitataučių namus Kana-doje, Amerikoje, Europo-je, Australijoje. Tūkstan-čiai meno mėgėjų jo kūry-bą matė daugelyje parodų, kurių kiekvienais metais po dvi ar tris būdavo di-desniuose Amerikos ir Ka-nados miestuose. Deja, nebespėjo jis pasinaudoti pasiūlymu suruošti jo kū-rybos parodą Londone, D. Britanijoje. Betgi galime

būti tikri, kad jo draugai pasirūpins pomirtine ap-žvalgine jo kūrybos paro-da.

Antano ir Antaninos Re-meikų šeimoje Vyta buvo paskutinis vaikas, gi-męs 1930 m. rugsėjo 2 d. Radviliškyje. Septynerių metų amžiaus neteko savo tėvo. Keturioliktuosius metus eidamas, kartu su motina, seserimis ir vy-resniosios sesers vyru V. Kerbeliu, pasitraukė į Va-karų Vokietiją.

Piešti Vyta mėgo nuo pat ankstyvos jaunystės ir, rodos, buvo visiškai natū-ralu, kad 1947 metais pra-dėjo studijuoti V. K. Jony-no vadovaujame dailės ins-titute Freiburge. Čia jo

mokytojais buvo tokie ži-nomi dailės meistrai, kaip V. Kasiulis, E. Marčiulio-nienė, T. Zikaras, J. Ba-kys, J. Krivickas, teori-nius dalykus jis mokėsi pas Rannitą, H. Nagį ir kitus.

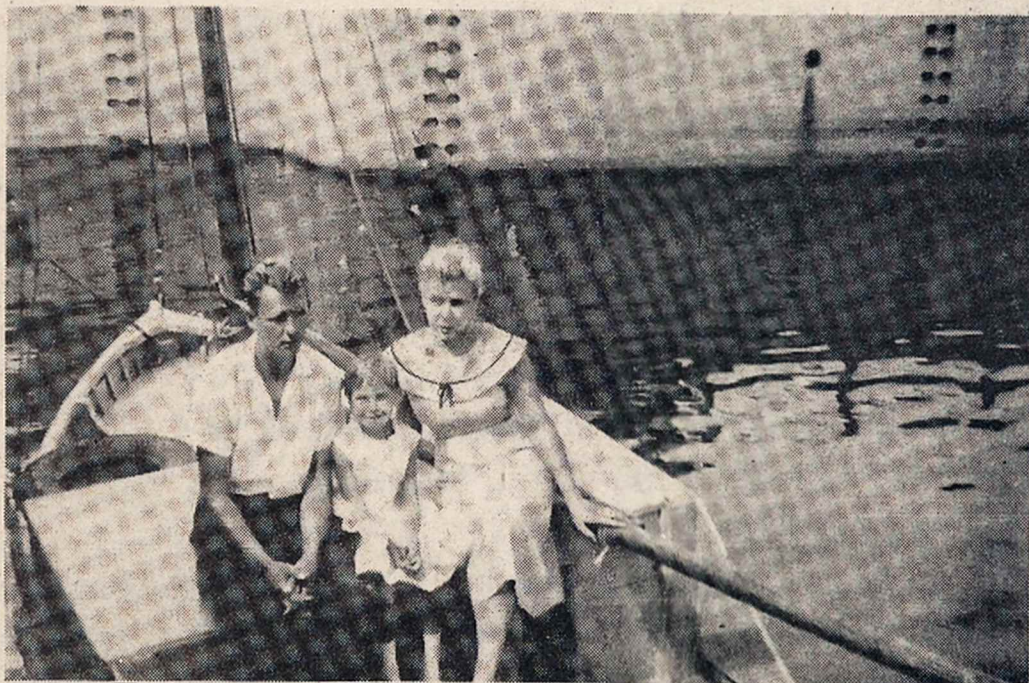
1950 metais emigravo į Kanadą, kur dvidešimtme-čiui jaunuoliui kartu su V. Kerbeliu teko dirbti ne-lengvą fizinį darbą ir iš-laikyti šeimą. Valandinis atlyginimas anuomet te-siekė vos 56 centus už va-landą... Vėliau dirbo Mont-realio kongoleumo gamyk-loje, kurioje jo meniniai gabumai buvo pastebėti, ir jis galėjo piešti projektus. Dailės studijas gilino Bos-sard dailės mokykloje.

Jaunas, žvalus, patrauk-lios išvaizdos Vyta Re-meika aktyviai įsijungė į Montrealio lietuvių kolo-nijos gyvenimą. Gerai žai-dė krepšinį. Nuo tų laikų ir išliko jo pravardė "Kai-rys", nes jis kamuolį val-dydavo kaire ranka. Keli jaunuoliai įsigijo laivą "Narą", kuriuo plaukioda-vo po platųjį Šv. Lauryną ir jo intakus. O "Naro" ka-pitonu, rodos, savaimeta-po Vyta. Jis visur daly-vaudavo, visur suspėdavo, bet iš savo rankų teptuko nebepaleido. Tais metais Vyta Remeika artimai su-sidraugavo su kitu jaunu dailininku Romu Bukaus-ku. Ta draugystė nenutrū-ko iki paskutinių velionio dailininko valandų: abu dailininkai buvo artimiausi asmeniškai bičiuliai.

1956 m. liepos 7 d. Vy-

Trys bičiuliai: dail. Vyta Remeika, poetas Henri-kas Nagys ir dail. Romas Bukauskas Šv. Lauryno pakrantėje 1970 metais.

Vyta ir Vida Remeikos 1958 metais. Jų vidury ve-lionio dailininko mylima seserėčia Daina Kerbelytė, šiandieną istorijos studentė, veikli visuomeni-ninkė.

Kanadiečio V. Remeikos skaitlingos regatos, lai-vai taip pat palieka švelniai suvirpintus impresio-nistinius ir atplaukia į šiaurietiškus, dekoratyvius ("Auksinis ežeras", "Žiemos uostas") vandenį. Tai vandenynų ir uostamiesčio pakraščio poetas. Jis randa saulę, plačių spalvingų dėmių žaismą ir ten, kur, rodos, jų niekada negali būti – didelio miesto užkiemiuose ("Užkiemių draugai"). Pasta-rasis paveikslas itin įtaigiai atskleidžia dailininko meninę pasaulėjautą – ieškoti grožio kasdienybėje. Du jaunuoliai, stovintys didelių namų, primenančių vandenų atspindžius, fone, godžiomis geromis aki-mis atvirai ir drąsiai žiūri į pasaulį. Iš didesnio jaunuolio liesos, paaugliška kampotos figūros, staigiai nuleistų rankų, o iš mažesnio šviesaus berniuko kiek valiūkiškos pozos matyti, kai tai gy-venimo nelepinti, bet jo nepalaužti, su juo besigru-miantys žmonės. Savo naiviu tikėjimu mažasis tar-si papildo, paremia didesnįjį, kuris jau aiškiai su-vokia savo nelengvą dalį. "Užkiemių vaikai" tauri-na visą jauno dailininko kūrybą.

Lionginas Šepetys straipsnyje apie lie-tuvių dailę svetur, išspausdintą Vilniuje "Pergalės" žurnalo 1971 m. II nr.

Jaunas Vyta Remeika prie vaišių stalo Toronte sėdi pirmas iš kairės. Nuot-raukoje matome dail. A. Docių, dail. E. Docienę, V. Kerbelį, M. Jonynienę, Dainą Kerbelytę, kritiką V. A. Jonyną, I. Kairienę, S. Kairį.

tas Remeika vedė Vidą Baltuonytę, žinomo medžio šaknų skulptoriaus Prano ir Jadvygos Baltuonių vie-lintėlę dukterį. Vidos as-menyje Vyta Remeika su-sirado ne tik gyvenimo draugę, žmoną ir bičiulę, bet ir labai nuoširdžią jo kūrybos skatintoją. Netru-kus jis visą savo laiką ir dėmesį paskyrė kūrybai, o Vida sukūrė šiltą namų at-mosferą ir sąlygas, kurio-se jis galėjo tapyti. Ir ji buvo, matyt, išvalgiausia ir subtiliausia jo kūrybos kritikė. Pamačiusi naują Vyto drobę, Vida bematant pasakydavo, ar kūrinys pasisekė ir ko jam trūks-ta. Dailininkas draugu tar-pe ne kartą stebėdavosi tuo kone instinktyviu savo žmonos pojūčiu daili. "Vida niekuomet neapsi-rinka, vertindama mano paveikslus", sakydavo Vy-tas Remeika.

Vyta Remeika buvo la-bai nuoširdus lietuvis pa-triotas. Tad beveik sim-boliška, kad laidojamas jis buvo vasario 16 dieną.

Maždaug nuo Kalėdų pradėjęs negaluoti, vasa-rio 13 d. nuvežtas ligoni-nėn, Vyta Remeika mirė. Šimtai lietuvių ir kitatau-čių su pašarvotu Velioniu atsisveikino Verduno lai-dojimo įstaigoje, išreiškė užuojautą žmonai Vidai, motinai Antaninai, sese-riai Scholastikai Remei-kaitei, seseriai Elenai ir jos vyrui Vaciiui Kerbeliui ir jų dukrai Dainai, kurią Velionis ypač mylėjo, Jad-vygai ir Pranui Baltuo-niams ir kitiems artimie-siems.

Vasario 16 d. gedulingas pamaldas atnašavo ir jaut-rų pamokslą Montrealio lietuvių Aušros Vartų baž-nyčioje tarė tėv. L. Za-remba. Pamaldų metu gie-dodo prancūzų dainininkų grupė ir solistė Gina Čap-kauskienė.

Iš bažnyčios ilga auto-mobilių vilkstinė Velionį palydėjo į Montrealio Not-re Dame des Naiges kapi-nes, kur prie atviro kars-to jautrų atsisveikinimo žodį tarė artimas mirusio dailininko bičiulis poetas Henrikas Nagys. rem

PRIEŠ 50 METŲ

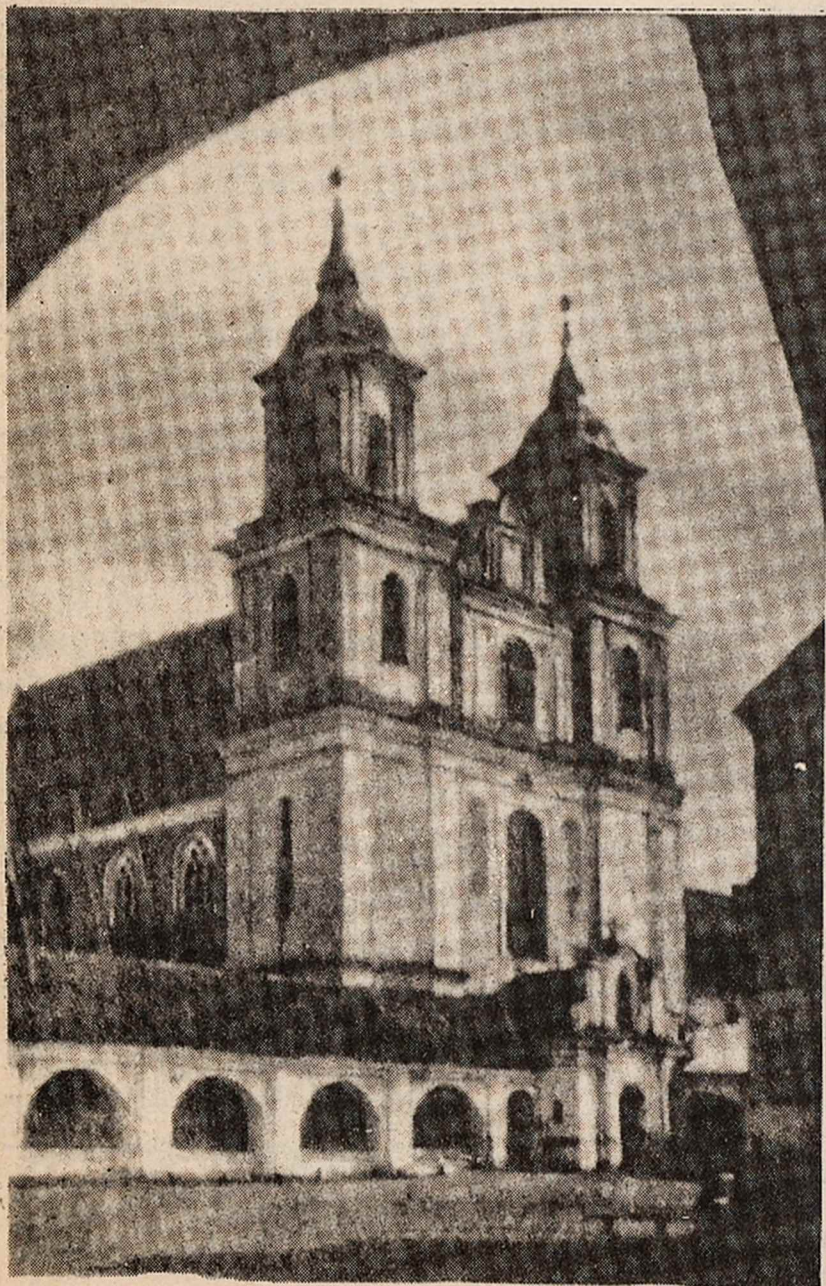
PETRAS LELIS

SPAUSDINAME ĮTARPA, KURIA TURĖJOME PRADĖTI PRAEITOS SAVAITĖS P. LELIO PRISIMINIMŲ ATKARPĄ.

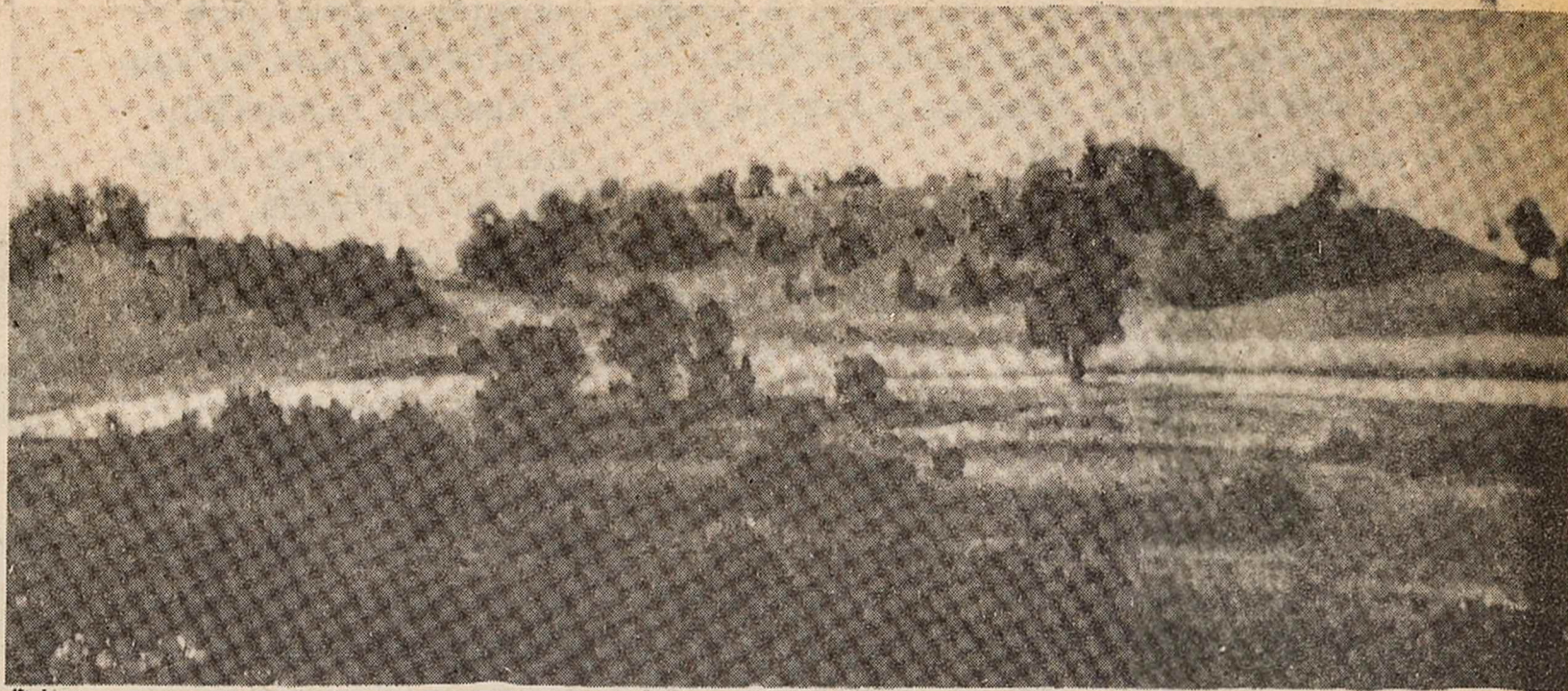
Apskr. inž. Kadžis, kuris turėjo man perduoti pareigas, aprodė naujas statybas – banko ir šaulių namų, kurias jis prižiūrėjo ir plačiau papasakojo apie tarnautojų santykius, tautininkų pirmininko visur kišimąsi ir apsk. viršininko laviravimą. Kadžių pažinau iš gimnazijos – buvom vienoje klasėje, vėliau jis baigė inžinierią Pragoje. Pagalvočiau, jei tokio ramaus būdo žmogus negalėjo čia sugyventi, tai kaip aš, nelinkęs niekam lankstyti, sugyvensiu?

Nuvykęs į Kauną pas inž. Novicką viską jam papasakojau ir prašiau neskirti manęs į Uteną. Jis, pašydamas kokį ten architektūrinį eskizą, klausosi ir kartais pakėlęs galvą paklausia: "Tai sakai, nenori į Uteną?" Pagaliau atsistoja ir sako: "Gerai, važiuok atgal į Mažeikius, o po dviejų savaičių kelkis į Raseinius, ten Jezerskis išeina".

Grįžęs į Mažeikius pradėjau ruošti išvažiavimui. Panevėžyje buvau įsigijęs didelį žemės sklypą, o plytas namui statyti buvau užpirkęs Sėdoj, tad pakliuvau į finansinius sunkumus. Reikia paskolos iš banko, o čia kaip tik šiuo metu pasikeitė Lietuvos Banko direktoriai – vieton Tarasevičiaus paskirtas naujas, kurio dar nepažinau. Nuvykęs į banką radau sėdintį kabinete jauną, simpatišką juodais plaukais, naują direktorių J. Matulionį (dabar Toronte, buvęs Vliko pirm.). Jis greit sutvarkė paskolos reikalą – gavau 2 ar 3 tūkst. be didelių formalumų. Lapkričio gale su žmona išsikėlėm į Maironio apdaunotus Raseinius.

Tytuvėnai. Šv. P. Marijos bažnyčia ir vienuolynas XVII amž.

MEDVĖGALIO PILIAKALNIS TAURAGĖS APSKRITY

Tai senas istorinis miestas, buvęs žemaičių bajorijos centras, tada su apie 10 tūkst. gyventojų, o dabar ramus ir užmirštas provincijos užkampis su 6 tūkst. gyv. Apskrities plotas didelis, nors valsčių tik 12 – Raseinių, Vyduklės, Kražių, Nemakščių, Kelmės, Tytuvėnų, Šiluvos, Betygalos, Girkalnio, Jurbarko, Šimkaičių ir Raudonės. Šios vietovės yra žemaičių istorija, poezija ir romantika perpintos. Stovint ant 60 m. aukščio ir 600 m ilgio Lydavėnų tilto ir žiūrint į puikų Dubysos slėnį, taip pat matali Maironį, Lazdynų Pelėdą, Raudonės pilį, Šiluvos koplyčią, Kražių skerdynes, Girkalnio užugavėnes ir t.t.

Apskritis turtinga ir savivaldybės darbams lėšų netrūko. Bet pats miestas neaugo ir naujų namų labai mažai tesistatė. Privatinių darbų beveik neturėjau, išskyrus truputį Jurbarko ir Kelmės.

Apskr. valdyboje buvo du apmokami valdybos nariai: Navickas ir Rimkus. Pirmasis visą laiką sėdėjo įstaigoj, o Rimkus daug važinėjo tarnybos reikalais, bet vis į Kelmės pusę, nes ten turėjo ūkį. Jie abu nebuvo tautininkai, o krikščionys demokratai, tai čia nebuvo nei trinties, nei "diktatūros". Tautininkų pirmininku buvo gimnazijos direktorius Gipiškis, vėliau mokyklų inspektorius Sodaitis. Jie buvo ramūs, nuoseklūs ir į kitų žinybų darbą nesikišo.

Apskr. viršininkas pulk. J. Giedraitis (miręs Hamiltone 1962 m.) buvo energingas, draugiškas, pilnas humoro ir šumanybų. Man atvykus jis pasakė, kad tuoj pradėsime statyti bent 10 mokyklų. Valdžia duoda statybinę medžiagą nemokamai, o valsčiai nemokamai ją suveža į vietą, tai savivaldybei teks primokėti tik už papildomą medžiagą ir darbą. Tuoj ir pradėjome tuos darbus organizuoti ir vykdyti. Medinės, dviejų ar keturių komplektų mokyklos buvo pastatytos Vyduklėje, Nemakščiuose, Šiluvoje, Lydavėnuose, Betygaloje, Jurbarko, Girkalnyje, Raudonėje, o Raseinių mieste pastatyta 4 kompl. modernišką mūrinę su centriniu šildymu. Visur mokyklose įrengti ir mokytojams butai.

TAŠA IŠ PRAEITO NUMERIO

Lietuvos Bankas irgi statėsi didelius rūmus, pagal konkursinį arch. A. Funko projektą, kas kainavo apie 600 000 litų.

Šias visas statybas teko man prižiūrėti, dalyvauti statybos komisijose ir darbų priėmimuose. Po kiekvienos statybos užbaigimo

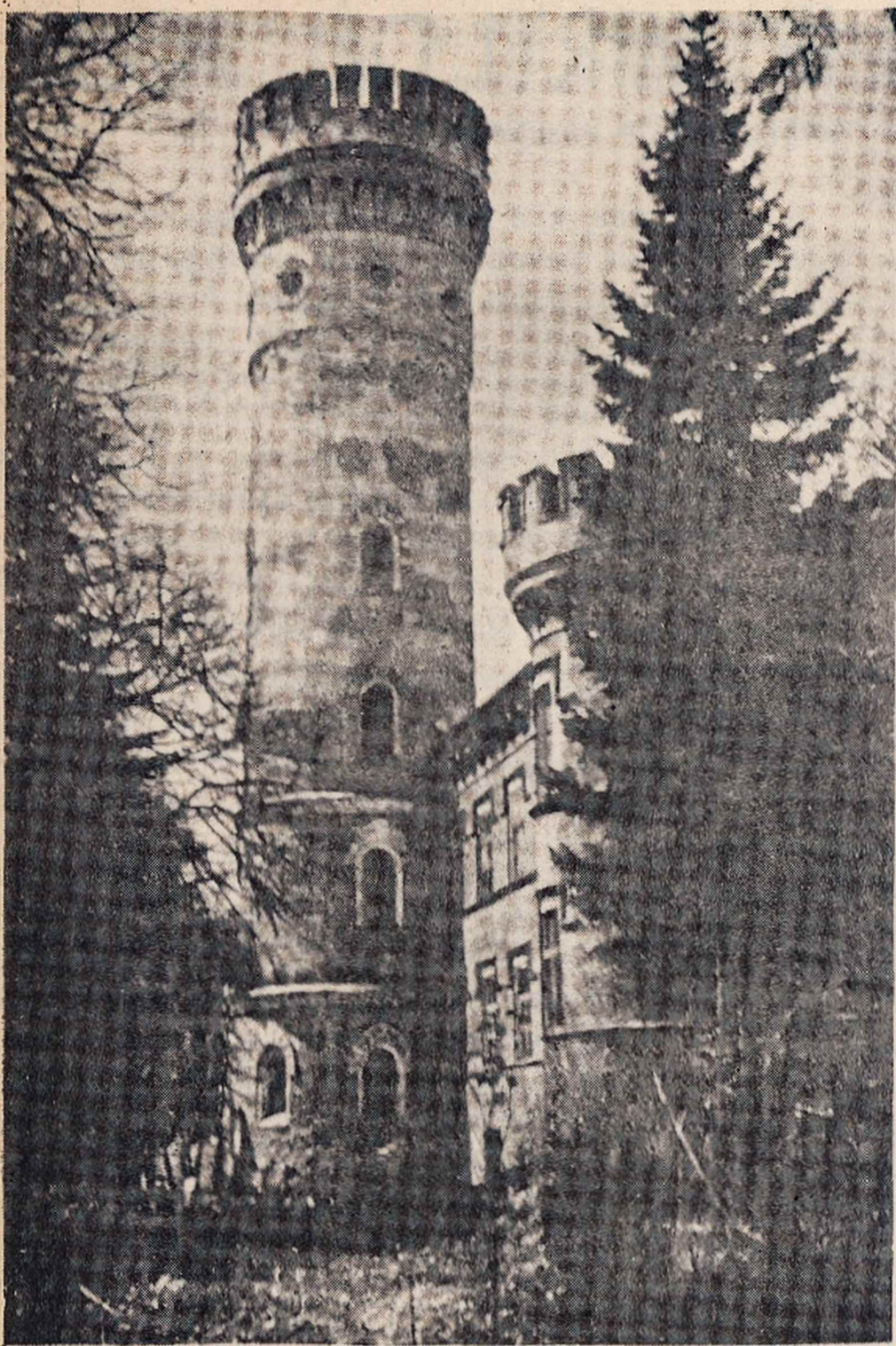
ir priėmimo būdavo pašventinimai, prakalbos ir ... baliai. Kartais užbaigtuves atvažiuodavo iš Kauno statybos inspektorius inž. A. Novickis, kuris atidarymo proga mokėjo pasakyti gražų žodį. Jis dalyvavo net tolimos Kvėdarnos mokyklos atidaryme ir keletą kartų Tauragėje. Aps. viršininkas Petrauskas, kaip ir Giedraitis, mėgo statybas apžiūrėti ir aplankyti klebonus.

Kartą nakvojom su juo pas Švėkšnos prelatą Macijauską, kuris aprodė jo statytą ir brangiai įrengtą bažnyčią, prieglaudą, progimnaziją ir t.t. Jam tekę bent 10 kartų plaukti per Atlantą aukų. Jis buvo didelis veikėjas, ypač pirmojo karo metu ir gavęs iš kaiserio medalį... Prie vakarienių sėdėjo dar du jauni klierikai, vienas jų Jankus vėliau buvo Balfo reik. vedėjas. Dar prisimenu Gardamo kleboną, berods Ignatavičių, kuris buvo kun. Tumui panašus. Ir išvaizda, kalba ir juokai – lygiai kaip Tumo.

Vienos didelės statybos užbaigtuvių gal nevertėtų minėti, nes pasibaigė su skandalu, bet dėl pilnesnio valzdo papasakosiu.

Tauragės Liet. Banko direktorius L. Valodka, buvęs pedagogas ir gimnazijos direktorius, nelabai mėgo banko s-ton baliavoti. Baigus Tauragės Liet. Banko statybą, pagal įsakymą iš Kauno, mudu turėjome sukviesti į Šaulių namų salę Tauragės visuomenę "iškilmingai vakarienei", Banko rūmų atidarymo proga. Vakare susirinko apie 150 svečių su poniomis ir prie paruoštų stalų pradėjome balių. Musteikis pakvietė į balių ir statybos specialistus: mūrinius, tinkorius, granito ir marmuro meistrus, kurių dauguma buvo rusai. Jiems atskirai pastatė ilgą stalą netoli durų ir degtinės nesigallėjo. Kai jie išgėrę pradėjo dainuoti rusiškas dainas – Volga, Volga mat rodnaja ir "ei uchnem" – tai komendantas pulk. Bužinskis ir kiti, atsiėjo linktelėjo ir eina iš salės. Tada Musteikis uždainavo lietuviškai "Aina žydas kalaliu su nuplauto galaliu", o rusams rėkia: "Nei velnio, varykit savo dainą toliau". Kilo sumišimas, barniai ir bent pusė svečių apleidė salę. Direktorius Valodka buvo susijaudinęs ir su ašaromis prašė svečius pasilikti: "Gėda mums visiems, dovanokite"... Bet jis negalėjo svečių sulaikyti, nes tikras balius šeimininkas buvo Musteikis. Stašys tyli dantis sukandęs, o Sungalla, mažai lietuviškai suprasdamas, nežinojo kas čia dedasi. Greit ir visi kiti išsiskirstė. Gal dėl to tie Banko rūmai trumpai ir tegyvavo – vos 5 metus. Karui kilus jie buvo sugriauti.

BUS DAUGIAU

Raudonės pilis prie Jurbarko, statyta XVI amžiuje.

LIETUVOS UNIVERSITETAİ

Geras darbas paskaidrina sielą, ramina sąžinę, gerina savi-jautą ir taiso sveikatą. Laimingas tas, kuris galėdamas artimam duoti, teigiamai apsisprendžia ir duoda nedelsdamas. Kas greit padeda, tas dvigubai gelbsti. Geras darbas yra malonus ir nau-dingas abiem: davėjui ir gavėjui. Todėl, artėjant 50-ties metų sukakčiai nuo pirmojo, tikrai lietuviško, universiteto įsteigimo 1922 m. vasario 16 d. laisvoje Lietuvos valstybėje, KVIEČIAME TAMSTĄ MALONIAI PAREMTI išleidimą ilgus amžius išlik-siančio ir vertės neprarandančio veikalo apie Lietuvos univer-sitetus 1579-1944.

Užsakant knygą iš anksto, jos kaina tik 15 dol. Tai rimtas 900 psl. tomas. Prenumeratą siųskite adresu: Lietuvių Profeso-rių Draugija, c/o prof. St. DIRMANTAS, 6616 SO. WASHTE-NAW, CHICAGO, ILL. 60629.

EKSKURSIJOS LIETUVON

Gegužės 25 – birželio 9 d.	15 dienų	\$640
Liepos 6 – 21 d.	15 "	\$710
Rugpjūčio 10 – 25 d.	15 "	\$710

Ekskursijos atvyksta į Vilnių penktadieniais 10 val. vak., išvyksta iš Vilniaus po 10 dienų pirmadieniais 6 val. vak. Vilniuje 7 dienos, iš kurių 1 dieną veža į Kauną, vieną dieną į Trakus ir 3 dienas Druskininkuose. Grįžtant su-stoja 2 dienas Maskvoje ir 2 dienas Amsterdame. Grįžta į Torontą po dviejų savaičių penktadieniais 6,50 val. vak.

Kaina padengia lėktuvą, pervežimus, viesbučius ir pilną maistą. Amsterdame tik viešbutį ir pusryčius.

Teirautis ir registruotis: Montrealyje pas Pr. Paukštaitį tel. 365-0311 arba 366-6220. Toronte ir iš kitų vietovių pas V. Bačėną tel. (416) 278-7261.

All Seasons Travel

323 LAKESHORE RD. E.

PORT CREDIT - ONTARIO

„GYVENTI IR MIRTI DĖL JOS“

Stasys Žymantas

PABAIGA

Abejose savo akimirksnių kronikų knygoje: „Vermėse ir Verpetuose“ ir „Dialoge su lietuviais“ autorius visų pirma mėgina ieškoti, iškelti, išnagrinėti ir pagrįsti tuos dėsnius, kurie jo manymu sudaro visą mūsų laisvės kovos esmę ir atramą.

Tų dėsnių pats pirmasis ir būtinas jam yra lietuvių tautos laisvės ir valstybinė Lietuvos nepriklausomybė. Tai „mūsų principas, mūsų tautos teisė ir valia, tai neužgesęs ir vis dar neužgesintas ryžtin-gumas... Tai lietuvių tautos laisvės ir vals-tybinės nepriklausomybės tradicija bend-ra visiems Amerikos lietuvių patriotiniam sluoksniui, didžiosiom organizacijom ir veiksniam, iškiliausiam kultūros kūrėjam ir labiausiai sumedžiagėjusiems pirkliam“. (V. ir v. p. 181, 211).

„Lietuvių tauta“, rašo B. Raila „Dialo-gė su lietuviais“, „turi užtenkamai didin-gą istoriją, tautinę kultūrą, savaimingą dvasią ir sielą. Ji buvo ir visuomet no-rės būti laisva, kaip kiekviena sąmonin-ga tauta. Ji buvo, turėjo ir visuomet tu-rės teisę būti savarankiška nepriklausoma valstybė“. (D. su l. p. 205).

Kaip tik toji lietuvių tradicija yra pa-ti nepakenčiamiausia Kremlui, Lietuvos dabartiniam okupantui ir visiems jį pad-laižiam. „Nepriklausomybės žodis jų rašomas tik kabutėse ir su pasityčiojimu. Nacionalizmas jiems — juodžiausias nusi-kaltimas be jokių papildomų įrodinėjimų. Dėl to eina kova, ir tai yra svarbiausia. Mes to neatsisakėm, ir tikiu neatsisaky-sim.“ (V. ir v. p. 181).

B. Raila taip pat su panieka ir pašai-pa atmeta kiekvieną okupantų mėginimą įtikinti mus, kad „sovietinės diktatūros maitojama lietuvių tauta, kaip porino įsi-karščiaavęs Baltušis ir nusuokia kiti judo-šiai, dabar esanti nepriklausoma, laisva ir laiminga, klėstinti ir vieningai sužiū-rusi į šviesų tarybinį rytojų.“ (D. su l. p. 404).

„Būtų nevien apjakiimas, bet griozdiš-ka nesąmonė kalbėti apie Sovietų Rusi-jos okupuotą, ar jos teisės žvilgsniu a-neksuotą Lietuvos valstybę kaip apie „tik-rai laisvą ir nepriklausomą Lietuvos res-publiką“. Okupantų svaichiojimais apie da-bartinę sovietinę „Laisvą ir nepriklau-somą“ Lietuvą užsienio lietuvių daugumai skamba ne kitaip, kai tyčiojimasis iš jų dar normalaus proto“. (D. su l. 101,103).

Okupacinė sovietinė santvarka ir lie-tuvių tautos nepriklausomybė yra du vi-sai skirtingi dalykai. „Šiandien nėra ne-priklausomos Lietuvos valstybės, o tik Sovietų Rusijos, Sąjunga vadinamos, ka-rinių jėgų okupuota provincija LTSR su silpna ir vis daugiau kolonizuojama kal-bine autonomija“ (D. su l. p. 31,32).

B. Railai visiškai aišku „kad lietuvių tauta nėra laisva ir laiminga, kad ji dus-ta Kremliaus rusifikacijos replėse, nemy-li okupantų, o tik priversta pakęsti jų įsibrovimą, kad ji visom jėgom stengiasi išlikti gyva ir tikisi sulaukti dienos, ka-da sutrumpės maskvinės priespaudos im-perija“. (D. su l. p. 271).

Ateitim pasitikėjimo pagrindas

Jau prieš daugelį metų vienas žymių lietuvių pogrindininkų, turėdamas prie-akis žiauriai sovietinės okupacijos realybę,

pastebėjo, jog VLIKo VT pirmininkas V. Sidzikauskas labai klysta manydamas, kad lietuvių laisvės kovą galima laimėti politiniais memorandumais, diplomatinėm notom, rezoliucijom ar lietuvių pabėgėlių bado streikais. Lietuvių daugumas, anot B. Railos, ir dabar be galvojimo akiai ti-ki, kad lietuvių tautos išlikimas dabar-ties tragiškom aplinkybėm, tautos gyvy-bė ir pats išlaisvinimas iš okupantų nas-rų yra ir bus tik politinės kovos nuo-pelnas ir paskirtis. Deja, „politinis pradas ir visos jo naudojamos politinės bei dip-lomatinės priemonės, žinoma, ne dėl to prado kaltės ar „prastumo“, per pasta-ruosius 25 metus niekuo nepajėgė padėti lietuvių tautai atgauti laisvę, apginti ją nuo priešų kėslių, sustabdyti jos žalojimą ir naikinimą“ (V. ir v. p. 300).

B. Railos manymu, „lietuvių tautos išlikimo ir laisvės kova yra ne tik poli-tinė ir ne vien politinė“.

„Toji kova yra daug sudėtingesnė ir ginklais turtingesnė, o dabar gyvenamų dešimtmečių būvyje — „visų pirma“ ypač dvasinė bei kultūrinė“ (V. ir v. p. 341).

„Mes taip įsitikėjome į tuos sutremp-tus ir vis dar nieko gero tautos gyvy-vei išlaikyti nežadančius politinius pra-dus, kad retai beprisimenam ir daugu-mas gal visai užmiršom, jog dar liko te-gu statistiškai nepasveriamas, bet labai stambus tautos gyvastingumo dvasinis pradas. Liko net NKVD teroru gniaužia-mas, bet sunkiai užgnaužiamas kultūri-nis pradas ten tėvynėje ir tuo pačiu čia užsienyje. Ir pamiršom, kad visur jis yra pats paveikiausias tautinei sąmonei ir lais-vo žmogaus garbei ugdyti. Nes jie pla-čiausiai aprėpia visą žmogų, ne tik jo tau-tinius interesus ir protą, bet kartu jo sie-lą ir širdį (V. ir v. p. 301).

„Mes neatsisakėm ir neatsisakom mū-sų teisinio ginklo kovoje dėl Lietuvos lais-vės“, pastebi B. Raila savo dialoge su V. Vaitiekūnu, „bet mes visada turim žinoti, kad... tą gražų idealinį ginklą įprasmi-na sukonkreтина, palaiko ir maitina, jį ly-di ir tikrove paverčia dažnai ryškiau, stip-riau ir patikimiau kiti „ginklai“, kitas tautos gyvybės, valstybės susikūrimo ir išsilaikymo jėgų kompleksas“.

„Tai visų pirmiausia tautos kultūri-nis, dvasinis, etinis gyvumas ir stipru-mas, tai jos pajėgumas atlaikyti grobuo-nių smūgius ir iškęsti žaizdas, tai jos re-zistencijos valia, rizika ir dieviškoji ma-lonė nesigailėti aukščiausios aukos lais-vės idealui, tai jos neblėstantis ryžtingu-mas ne tiek formaliai kovoti už Vasario 16 Akto „galios atstatymą“, kiek už patį sa-varankiško tautinio gyvenimo laisvės ir valstybinės nepriklausomybės galių įgy-endinimą. Kas bus gyvenime, tas bus ir teisėje“.

Savo ruožtu, — „kultūrinių vertybių o-kupuotoje tėvynėje ugdymas ir per jas dvasinių ginklų kalimas tapo tur būt svarbiausiai suardoma pajėga tautos eg-zistencijai nelaisvėje. Su tuo lietuvis dar gali būti gyvas, išlikti savaimingas, vėl atsistoti ir laisvę atgauti“.

„Tai yra stipriausias mūsų tikėjimo ir ateitimi pasitikėjimo pagrindas, gal ir vie-nintelė viltis“ (V. ir v. p. 305, D. su l. p. 357).

KELIAMA Į 10 PSL.

Baltic Woodwork Co.

K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS

Daromos įvairios durys, langai, virtuvės kabinetai ir kiti
įvairūs medžio dirbiniai.

547 Lafleur Ave., LA SALLE 650, P.Q. TEL. 366-3884.

Highland Auto Body

611 LAFLEUR AVE., LaSALLE

TEL. 366-7281

- Atliekami mechaniniai darbai
- Išorės taisymas ir dažymas
- Dunlop padangos ir baterijos
(Lietuviams nuolaida)

Savininkai: V. Sušinskas 389-0571 ir J. Zavys 365-3252

Universal Cleaners & Tailors

B. KIRSTUKAS

239 FOURTH AVENUE

(at Wellington St.)

Tel. 769-2941

Valau ir taisau vyriškus ir moteriškus
dėklus. Siuvu naujus, pagal užsaky-
mus, vyriškus paltus, kostiumus ir kel-
nės. Aukštos kokybės medžiagos.

Jony's Photo Studio

1920 FRONTENAC ST. — MONTREAL, P.Q.

PORTRETAI · VEDYBOS · KRIKŠTYNOS

SUKAKTUVĖS MAŽAMEČIAMS

ĮVAIRIOS PROGOS

TEL. 525-8971.
T. Laurinaitis

BELLAZZI-LAMY INC.

(VAIRI MEDŽIO STATYBINĖ MEDŽIAGA:

Durys, langų rėmai, Izoliacija, Ten-Test.

Masonite, statybinis popieris, cementas,

B. P. išdirbiniai ir visa kt.

7682, BOUL. CHAMPLAIN LASALLE 366-6941

CFMB

LIETUVIŠKA RADIO
PROGRAMA

RADIO 1410 MONTREAL

KIEKVIENA TREČIADIENĮ, 11 VAL. VAK.
PROGRAMOS VEDĖJAS

L. Stankevičius, 1053 Albanel Cr., Duvernay, P.Q. TEL. 669-8834

KELEIVIS

NEKAM NĖPATAIKAUDAMAS, TEISINGA ŽODI SKELBDAMAS,
JAU EINA 66 METUS. JAME NEMAŽAI ŽINIŲ IR IŠ KANADOS
GYVENIMO. KIEKVIENAM NUMERYJE YRA SENIAI PAGAR-
SĖJĘ MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMAI. YRA GRAŽIŲ AP-
SAKYMŲ, EILERAŠČIŲ. ADV. M.ŠVEIKAUSKIENĖ VEDA TEI-
SINIŲ PATARIMŲ SKYRIU.

Metinė prenumerata tik \$ 7.00

KELEIVIO 1971 m. kalendorius \$1.50

636 EAST BROADWAY

SOUTH BOSTON, MASS. 02127

Dr. J. Frison, B. Sc., D. C.

Chiropraktikas

1202 St. Joseph Blvd. East

Montreal (kampus de la Roche).

Tel.: 523-3525

Atdara: nuo 9 iki 1 val. ir nuo 4 iki 9 val. vak.

„GYVENTI IR MIRTI DĖL JOS“

ATKELTA IŠ 9 PUSLAPIO

Herojus liko namuose

Pagrindinis lietuvių tautos kovos dėl laisvės laukas buvo ir tebėra okupuota Lietuva.

Šis pats esminis ir svarbiausias lietuvių laisvės kovos sampratos dėsnis, rodos, nėra reikalingas nei įrodymo nei įtikinėjimo. Jis buvo teisingas prieš 30 metų ir jis tebėra teisingas šiandien.

„Dar nebuvo sugalvota, ir tur būt nebus jokios realios Lietuvos laisvinimo sampratos“, rašo B. Raila, „kol jos dėsniuose ryškiai neišskelsim ir nepripažinsim tautos kamieno, tėvynėje gyvenančios tautos pirmumo.“

„Iš tolimų ir svetimų pagirių žiūrint, patinka mums ar nepatinka tenyščio gyvenimo socialinė ir ekonominė raida, jų nuosavos ar primastos idėjos, skirtinga psichika, kitoniškos negu mūsų pasaulėžiūros, — bet kol lietuvių tauta savo žemėje išlaikys pakankamai svarų kūną ir patriotinę dvasią, ji yra ir bus svarbiausia jėga, vienintelis kietas pagrindas, patikimiausias laidas; lemiantis veiksnys laisvei iškovoti ir išlaikyti, kai tik tam susidarys palankios tarptautinės sąlygos“ (V. ir v. p. 293).

Herojus liko namuose, kaip kartą reikšmingai pastebėjo Vasario 16 Akto signataras Mykolas Biržiška.

Su šiuo tautos pirmumo dėsniu lietuvių laisvės kovoje neatsiejamai surištas klausimas nuolatinių ir pastovių politinės išsivijos ryšių su okupacijoj gyvenančia tauta. Tokie ryšiai ne tik svarbūs, bet būtini, norint kad toji laisvės kova būtų sėkminga, naši ir paveiki.

Suprantama, kad klausimas politinės išsivijos santykių ir bendravimo su sovietinėje sprespaudoje tris dešimtmečius išgyvenusia tauta nėra lengvai išsiriamas. Kaip B. Raila nurodo, to klausimo keliamos problemos yra painios, kupinos sunkių konfliktų ir nesuderinamų vidinių prieštaravimų.

„Problema santykių su pavergta tauta, su jos kalėjimo viršininkais ir žandais nėra greit išsprendžiama ir jau jokiū būdu dekretais nesutvarkoma. Tas klausimas per daug sudėtingas, maišosi prieštaravimais, nuolatiniiais konfliktais, pelnu ir nuostoliu. Nėra ir nebus čia vieno kelio, o daugybė kelių ir kryžkelių (D. su l. p. 263, 363).

Todėl nenuostabu, kad ypač pastaraisiais keleriais metais, „mes visai susimaišėm tarp tokių aiškių sąvokų, kaip išsivijos su tauta santykiai, ryšiai domėjimasis, bendravimas ir su okupantu bendradarbiavimas. Viskas mum pervien“ (D. su l. p. 267).

„Nesusigaudėm, kol visai pasimetėm ir kol visa sovietinės Lietuvos pažinimo ir su ja santykiavimo problema galutinai išsigimė. Iš vienos pusės — pasimetimas vertybėse ligi Lietuvos nepriklausomybės suspendavimo“, pasibaisėtinas naivumas, pasyvus esamos padėties priėmimas, okupanto propagandos palaikymas ir ar net aiškus talkininkavimas prieš interesams, nežinia, už rublį ar už dyką, iš „idealizmo“.

„Iš kitos pusės — būkiausias užsikirtimas, aklina „emigrantiško geto“ izoliacija, neigimas bet kokių santykių išlaikymo su Lietuvos visuomeniniu gyvenimu, taipgi ne mažiau naivus įsivaizdavimas,

mas, kad kadangi nieko negalima ir viskas pavojinga, tai ir nereikia nieko daryti, nesusitepti, neišduoti šventų principų, o tik sėdėti ir laukti, kas pagrazintai vadinama „kovoti“, kol įvairūs mūsų Laisvės ir Išlaisvinimo komitetai Lietuvą išlaisvins, o jeigu ir ne jie patys, tai vis kokios nors kitos galingesnės jėgos“ (d. su l. p. 425).

Gyvųjų didvyriškumas

„Užsienio lietuvių sąmonę, rašo B. Raila „Dialoge su lietuviais“, jų galvojimą, nuotaikas, sprendimus ir ateities „planavimus“, veikia ir formuoja nebe viena ir dvi, bet „trys Lietuvos“.

„Pirmiausiai tai nepriklausomybės laikų Lietuva, pasilikusi vėlesniosios išsivijos atsiminimų vizijoje, Lietuva, kurios, kaip savaime aišku, šiandien nebėra ir kokios, tur būt, niekada nebebus“.

„Antroji tai šiandieninė Sovietų Rusijos užgrobtą ir aneksuota provincija, vadinama LTSR, kurios veidą savo raudonom spalvomis išdažo oficialioji sovietinė propaganda ir kurios likimą rikiuoja lietuviškai-rusiškai mišri Lietuvos komunistų partija — tiek, kiek Maskva ją ipareigoja tam tikroje teritorijoje vykdyti sovietinės imperijos uždavinius“.

„Ir pagaliau „trečioji Lietuva“ — ta „neoficialioji realybė“, vadinamasis tautos kamienas ir „pamatinis akmuo“. Tai lietuvių tautos dauguma savo tėvynėje, jos tikrasis dabartinis gyvenimas, jos ištangumas iškėsti sovietinės okupacijos leteną, prisitaikyti prie smurtu užkrautų reikalavimų ir sąlygų, ryžtingumas dirbti, kurti, gintis, atlaikyti, esamoje santvarkoje užimti ne kiek galint stipresnes pozicijas, išlaikyti tautinę dvasią ir tautinės kultūros stilių, labai intymiai ir atsargiai galvoti ir svajoti apie tautos laisvės ir nepriklausomybės susigrąžinimą, kada ir jeigu tam atsiras palankesnės sąlygos...“

„Tos „trys Lietuvos“ ir jų vizijos ne tos pačios ir nevienodos. Jom susikalbėti nelengva, susiprasti kartais jau labai sunku. Dėl jų skirtingumų kyla visos didžiosios mūsų dramos, diskusijos, skausmai, nesusipratimai, kaltinimai ir smerkimai, nebeišderinami prieštaravimai ir tikros bei tariamos išdavystės.“ (D. su l. p. 435).

B. Raila neturi jokių iliuzijų dėl tikros padėties okupuotoje Lietuvoje.

„Bolševikinė kremlinė sistema, kiek ji su laiko tėkme šiaip ar taip būna priversta kisti... vis kiekiau veržia rusiškos tironijos virvę mažina, silpnina, naikina, stengiasi su šaknim išrauti mūsų ir kitų sovietinių tautų laisvės ar tuo labiau jų valstybinės nepriklausomybės idėją. Kremlius toli ir giliai užsimojęs ištrinti Baltijos tautų individualybę verčiant jų kraštų gyventojus ko skubiau pasikeisti dvasiškai, tapti Sovietijos kosmopolitniais piliečiais su vyraujančia rusų kalba praktikoje“ (V. ir v. p. 185).

Tačiau net ir po trisdešimties metų žiaurios, beatodairinės sovietinių okupantų sprespaudos už kompartijos ir sovietinio režimo fasado matome išlikusią gyvą tautą.

„Stabdydamos Kremliaus rusifikacijos planą tėvynėje blyksteri lietuviškos liepsnelės, tyros ir intensyvios. Naujoje sovietinės Lietuvos jaunimo kartoje po niū-

ria ir šlogia totalistinio režimo pluta gai-viai bręsta lietuviško patriotizmo duona ir druska... iškankintų ir prislęgtų lietuviškų sielų gėlmėse vyksta kažkas labai naujo... Laisvės alkis visoje tautoje nuo kultūros kūrėjo ligi kolchozo vergo." (D. su l. p. 156, 369).

Tai, anot B. Railos "pavergtoje Lietuvoje pasireiškiantis gyvųjų didvyriškumas, tai toks pat, jeigu dar ne gilesnis, nes sunkesnis heroizmas yra tvirtai iškęsti pralaimėjimą, atlaikyti neviltingą slėgimą, nelaisvę ir persekiojimus, susiliesti ko glaužiausiai su tautos kamieniu, ginti ir kelti tautos garbę, intymiausiai būdu padėti tautinio savarankumo siekiui visom įmanomom priemonėm — iš pagrindžio, šeimoje, kasdieninėse gyvenimo pareigose, net per okupanto institucijas. Herojai ne tik tie, kurie garbingai žuvo, bet ir tie, kurie tėvynės neišdavę, išsilaiko gyvi ir tvirti savo žemėje... O juk tik gyva tauta gali atgauti laisvę ir per kietą, sunkią ir atkaklią kovą nublokšti vergijos jungą." (D. su l. p. 423).

Šitaip nuostabiai išsipildė tidžiojo lietuvių patrioto ir kovotojo Mykolo Biržiškos dar anais neviltingais stalininio teroro metais giliai išmąstyti pranašingi žodžiai: "Pagrindinį vaidmenį visuose reikaluose suvaidins žmonės, kurie liko Lietuvoje... Tauta pagimdys ir duos kietai užgrūdintų, tautiškai susipratusių ir aštraus proto žmonių. Kaip ugnis nuvalo geležies rūdis, taip kančia ir pavojai tvirtina žmogaus dvasią, ją pagilina ir suaktyvina".

Mums nėra kito kelio

Sovietų okupacijoje išaugę ir tautos nelaisvės ir jos kančių užgrūdinti nauji žmonės tėvynėje praalko laisvės.

"O kuo mes," klausia "Dialogo" autorius, "laisvas rankas turėdami ir paskutiniaisiais elgetom nebūdami, prisidedam tą skausmingą laisvės alkį pasotinti, išalkusius nors truputį pamaitinti, išbadėjimą sušvelninti?" (D. su l. 359 p.).

"Atsiribojimas, nieko nedarymas, kadanti... viskas negalima, nieko neleidžiama, ryšių su tautos branduoliu ir kamieniu visiškai nutraukimas, išveišių salų vietiniuose akiračiuose užsisklendimas nėra nei kova, nei nauda, nei parama tautiniam reikalui. Savo pačių negalią, su gniužimą, sumizernėjimą ir dažnai tikrojo idealizmo užgesimą, vengdami brangesnių aukų laisvės bylai, mes stengiamės pridengti ir išsipirkti bekompromisinio patriotizmo deklaracijom, begaliniu griežtumu ir priesaikom "kovoti dėl laisvės ligi paskutinio kraujo lašo", iš tikrųjų — neduodami jo nė lašo. Tai retorika, kurios mūsų pikta pamotė istorija tikriausia nevadins nei kova, nei net politika" (D. su l. 443, 444 p.).

"Jeigu mum rūpi tikrąją Lietuvą pažinti, tautos likimo raidą suprasti ir jai

padėti sunkioje išsilaikymo įstaigoje, man rodos, nėra kito kelio, kaip tik į tą visą sudėtingą reikalą pykę žvelgti rezistentiškai. Vadinas — aktyviai, "kovotojiškai", rizikingai ir pavojingai; vadinas — taip nuo ko nupratom ir pamiršom, į ten, kur mūsų dvasios kokybė labiausiai sueižėjo... Tai reiškia ugdyti jėgas ir telkti lėšas palaikyti santykiui su lietuviais patriotais, padėti tautos savignybei ir tautiniam pagrindžiui, su juo mainytis dvasinėm ir kultūrinėm vertybėm. Tai pats sunkiausias, daug atsargumo, išminties ir aukos reikalaujantis būdas. Ir pats svarbiausias. Visa kita — tik konjunktū

riniai priedai, tik kačių ir pelių žaidimai, dažniausiai vien tuščios deklamacijos".

"Liaukimės teisintis ir aiškintis, kad tai pavojinga ir negalim. Rezistentiškai žiūrint, tai kaip tik reikalinga ir būtina, kadangi pavojinga ir negalima" (D. su l. p. 437).

B. Raila mano, kad "pirmasis žingsnis į sovietinės Lietuvos išlaisvinimą tai bus sunki ir atkakli kova už jos gyvenimo li beralėjimą. Reikia išmokyti tą procesą matyti, suprasti ir protingai padėti. Tai prieštaravimų procesas. Bet kas jo nesu pranta, tegu nesikiša į "kovą", nes nieko nepadės, tik pagadins."

Patys laisvieji lietuviai turi primiau sia "ramiai ir nuosaikiai", spręsti, kokius ryšius su tauta plėsti, kokie būtini ir svar bus jai išlikti ir kokie reikšmingi lasisvės kovų pasirengimam.

"Jeigu bendravimas tebutų įmanomas tik Lietuvos okupanto ir sovietinės Lietuvos kvilingų nustatytom sąlygom, tik vienas ir tik vieno partnerio naudai, tai jis tikrai bus žalingas, nepatvarus, trumpalaikis, išveivijai beprasmiškas, tau tai neįdomus. Dėl to negali būti dviejų nuomonių."

"Niekas kovos nelaimėjo prisitaikydamas prie priešo nustatytų sąlygų ir leidimų. Niekas dar nepasiekė ir nepasieks per galės, kovodamas tik taip ir tiek, kiek priešas malonėja leisti" (D. su l. 375, 410, 411 p.).

Viena vienintelė viltis

Mėgindamas iš naujo persvarstyti ir nustatyti tikslingesnę ir paveikesnę Lietuvos laisvinimo kovos sampratą B. Raila siūlo laisviesiems lietuviams nuo gynimosi prieš sovietinių "bacilų" ir tikrų bei tariamų agentų infiltraciją užsienyje pereiti į puolimą, į humanistinių ir liberali nių idėjų penetraciją anapus uždangų, pačioje "lokio" oloje.

Tokia mintis neliko nepastebėta raudojų Vilniaus valdovų ir, matyti, sukėlė jų tarpe toki nerimą, jog Sniečkus buvo priverstas XXIV sovietų kompartijos suvažiavime Maskvoje viešai iškelti buržuazinių nacionalistų naujos, gudresnės taktikos pavojų.

Humanistinė idėja sovietiniam okupantam atrodo žymiai pavojingesne už tarp kontinentinę vandenilinę raketą.

Užtat B. Raila ragina laisvuosius užsienio lietuvius, "išnaudoti kiekvieną progą savo tautiečius tėvynėje "jaukinti" prie laisvos ir nepriklausomos Lietuvos idealo. "Jaukinti ir šildyti, kad toji "nūdienė" padėtis nėra amžina, kad mes visi su ja nesutinkam ir nesutiksim, kad mūsų tautos valia atsilaikyti, atsitiesti ir laimėti yra laisvės vilties pagrindas ir kad išveivijos valia padėti savo senajai tėvynei dar nėra išblėsusi".

"Tai mūsų pareiga ieškoti ir rasti daugiau savo "šnipų" anapus uždangos, daugiau ir giliau infiltruoti savo "agentus", sustiprinti išardytą ir dezorganizuotą Lietuvos dvasinės kovos frontą. Aišku ne už dolerius, kurių neturim ar gailimės, bet idealistine Lietuvos laisvės tikybos galia" (D. su l. p. 348).

Negrijžtamai išeiti Lietuvos keliu

Savo "Versmių ir verpetų" akimirksnių kronikų rinkinio pabaigoje B. Raila papasakoja toki jo susapnuotą sapną apie lietuviškos rezistencijos atgimimą:

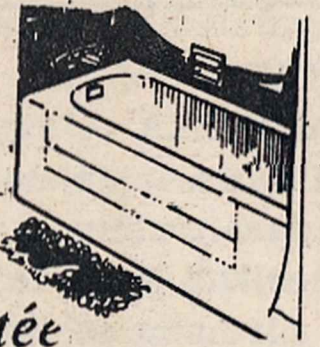
"Laiko ratam riedant, naujom lietuvių kartom užaugant, blaiviau žvelgiant į pa-

KELIAMA | 12 PSL.

Jetté & Frères

VISKAS — MODERNIEMS NAMAMS

Visi kiti vandentiekio ir šildymo taisymai ir nauji įrengimai. Gazinių ir elektrinių parduotuvės ir įrengimas. Atstovaujame Hydro-Quebec išnuomavimui karšto vandens tiekimą. Veltui įkainavimas.

Jetté & Frère Ltée

Plumbing & Heating kontraktoriaus.

140-2e AVENUE - 366-0330

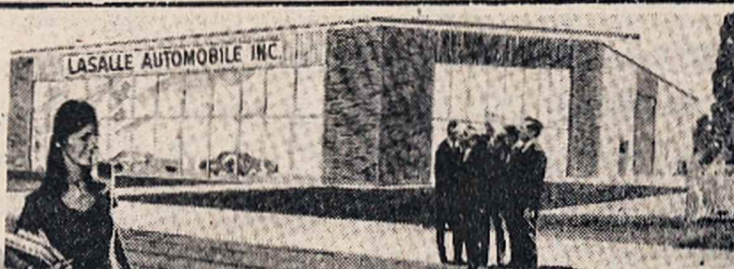
LaSalle

AUTOMOBILE INC.

366-7818

LAURENT DAIGNEAULT
Président

PARDAVIMAS

Imperial - Chrysler - Dodge - Charger
Coronet - Challenger - Swinger - Demon
Camions DODGE Trucks

7635 BOUL. LASALLE - LASALLE, QUE.

Mechanizuotomis priemonėmis įvairius ratų ir kitų dalių reguliavimas. Išorės taisymas ir dažymas. Kreiptis: De La Verendrye Blvd.

Tel. 365-3364

ISIDĖMĖTINAS IŠRADIMAS

Geriausia Amerikoje ir Europoje "JIB Haarpflege-Lotion" preparatas sulaukia plaukų slinkimą, naikina pleiskanas, pašalina niežėjimą, plaukų skilimą, stiprina plaukų šaknis, padeda atgauti natūralią plaukų spalvą. JIB vartodami nebūsite nei žili, nei pliki 100%. Įrašyti vaistinių RED BLUE knygoje. JIB Medicine Lq. 8 uncijos 16 savaičių \$6.00. Pinigus siųsti mūsų atstovybei: 2498 Dougall Rd., Windsor 12, Ontario, Canada arba J. I. B. Laboratory 1437 So. 49th. Ave., Cicero, Illinois 60650, U. S. A.

LaSalle Auto Specialist Reg'd.

7725 George Street
LaSalle, Que.

TEL:

366-0500, 366-4203

- Taisymas ir dažymas automobilių
- Pardavimas ir taisymas Chaparral firmos snowmobile ir Moto firmos snowblower

Sav. G. Desrochers

JUOZAS GRAŽYS

KAILIŲ SIUVĖJAS

- Siuvu ir parduodu
- Taisau ir remodeliuoju
- Vasaros laike saugojimas (Storage)

6396 Bannantyne Ave. Verdun, Montreal.

Tel. 767-6183

W. Lapenat

GENERAL CONSTRUCTION REG'D.

89 Orchard Street, LaSalle, P.Q. Tel. 366-6237

(vairi industrinė, komercinė ir rezidencinė statyba. Duodame įvairius patarimus, įkainavimus, be jokio atlyginimo. Darbas atliekamas sąžiningai ir prieinama kaina.

MIKE'S TEXACO SERVICE STATION
(M. RUTKAUSKAS)

POINTE CLAIRE, P.Q.
601 St. Jean Road.
Tel. 695-3883

- Atsitiktiniai ir kapitaliniai automobilių remontai
- Degalai, tepalai, padangos ir kt.
- Kiekvienas klientas gali laimėti "Snow-blower"
- Parduodamos "Scorpion" firmos motorinės rogės
- Lengvai pasiekama greitkelio Nr. 40.

LATVIJA

- AMERIKA

Toronteleidžiamas latvių savaitraštis "Latvija-Amerika", Vasario 16 proga, pirmame puslapyje išspausdino tautiniais rūbais pasipuošusios lietuvių nuotrauką ir paskelbė vedamąjį, kurį apie Lietuvos dieną parašė Aleksandras Vilkas.

Savaitraštį redaguoja K. Sidars. Laikraštis NL formato, paprastai išeina 24 psl. Metinė prenumerata 21 dol.

AŠTUONIOS PARODOS

Antrojo pas. liet. jaunimo kongreso metu Chicagoje vyks net aštuonios parodos, kurių menine priežiūra rūpinsis dailininkai Algirdas Kurauskas ir Ramojus Mozoliauskas.

Dalia Lukošūnaitė organizuoja jaunųjų dailininkų įvairių žanrų gryojo meno parodą, kurioje eksponatai bus premijuojami. Jūros Mikonienės organizuojamoje vyresniųjų dailininkų gryojo meno parodoje kūriniai nebus premijuojami.

Taikomosios dailės parodoje dalyvių amžius bus ribotas, ir kūriniai premijuojami. Šią parodą organizuoja Janina Liškevičiūtė. Architektūros parodoje premijuojamų kūrinių autorių amžius taip pat bus ribojamas.

Foto parodos organizavimu rūpinasi Algi-

mantas Kezys. Kūriniai bus premijuojami, o dalyvių amžius ribojamas. Toliaus Šluto organizuojamame filmų festivalyje premijuojamų kūrinių amžius bus ribojamas.

Be to, veiks ir tautodailės bei literatūros leidinių parodos.

LIETUVIAI KOMUNISTAI

1971 m. Kanados komunistų partijos suvažiavime buvo atžymėti nariai, partijoje dalyvaujantys daugiau kaip 35 metus. Jų tarpe buvo šios lietuviškos pavardės: Liudas Kisieliūnas, Juozas Valaitis, Kostas Kilikevičius, Zigmas Janauskas, Juozas Ruožukas, Juozas Urbonavičius, Juozas Lesevičius, Alfonsas Maigys ir kt.

LIETUVIAI PARYŽIUJE

— J. Bielskutė, S. Kondrataitė ir G. Merkevičiūtė šiemis mokslo metams atvyko iš JAV prancūzų kalbos, literatūros ir istorijos studijoms į Paryžių. Jos mielai talkininkauja lietuvių veikloje ir šoka tautinių šokių grupėje.

— M. Dheilly (G. Valsekaitės-Dheilly duktė), studijavusi psichologiją Rouen universitete, šiemis mokslo metams atvyko tęsti psichologijos studijų Paryžiuje.

— A. Petit (Ch. Chlibinskaitės vyras), tautinių šokių grupės narys,

nuo rudens atlieka karinę prievolę.

— Br. Vrublevičius, apie metus gyvenęs Paryžiuje ir talkinęs lietuvių veikloje, rudeni sugrįžo į Torontą, Kanadoje.

— V. Kasiulis, jn., baigęs fizikos-matematikos studijas, šiais mokslo metais pradėjo studijuoti mediciną.

st.catharines

SLA KUOPOS SUSIRINKIMAS

SLA 278 kuopos valdyba kovo 25 d., 17 val., P. P. Polgrimų namuose, 7 Southwood Drive, kviečia metinį visuotiną narių susirinkimą, kuriame bus rinkimai į veiklai.

SLA pildomąją tarybą, valdybos pranešimai ir einamieji reikalai.

Prašomi dalyvauti ir nenariai, kuriems bus plačiau paašškinta apie SLA organizaciją. Po susirinkimo visi bus pavašškinti kava ar arbata.

K. Jonušas

vancouver

Metiniame susirinkime sausio 23 d. buvo išrinkta nauja KLB Vancouverio apylinkės valdyba, kuri šitaip pasiskirstė pareigomis: pirm. F. Valys, vicepirm. K. Vagnagas, sekr. J. Batūrienė, išd. K. Batūra, parengimų reikalams B. Radzevičius.

Naujoji valdyba dėkoja buvusiam pirmininkui B. Vileitai ir visai praeitųjų metų valdybai už gražų darbą ir prašo visuomenės paramos šių metų rinkimams į veiklai.

J. B.

ottawa

LKMA OTAVOS ŽIDINYJE

Sausio 30 d., palyginti, gausus lietuvių būrys susirinko Otavos universiteto pedagogikos profesūros svetainėje, kurįvyko Lietuvių kat. mokslo akademijos Otavos židinio renginys.

Židinio pirm. dr. M. Ramūnienė priminė išelviųjoje veikiančios LKM akademijos darbus, kurių šiandieną negali atlikti mokslininkai Lietuvoje. Renginiui pirmininkauti pakvietė dr. A. Jurkų.

Apie mirusį istoriką Zenoną Ivinskį kaip mokslininką ir žmogų kalbėjo kun. dr. V. Skilandžiūnas. Dr. Antanas Ramūnas išsamiai pristatė kalbėtoją iš Pensilvanijos kun. dr. Paškų, kurio paskaitos santrauką spausdiname atskirai.

GYVENTI IR MIRTI DĖL JOS

ATKELTA IŠ 11 PSL.

saulinę tikrovę, kitaip ir kitas suvokiant vertybes, kurios per ilgą juodą naktį užtikrintų lietuvių tautos išlikimą ir brandintų laisvės atgavimo viltį, man sapnuojasi, kad atgimimas nebus tik išmėdimas stebuklo, ir nauja srovė pagaliau pajėgs iškristalizuoti ne užvakarykščią, bet dabartį atitinkančią lietuvių tautinės rezistencijos doktriną, kuri sutelks ir sujungs dvasinius, kultūrinius, politinius ir ekonominius mūsų tautinių pagėgų reiškimosi pradus".

"Ir tuomet susikurs Lietuvių Rezistencijos Taryba. Iš šiapus ir net visai slap-tai iš anapus". (V. ir v. p. 348).

Tuo tarpu tai, deja tik sapnas, tik mūsų vargano politinio išsivieško gyvenimo įvykių stebėtojo ir kronikininko vizija ir svajonė.

Tokia mūsų gyvenama politinė realybė, teigia B. Raila, mums tepalieka vieną vienintelę viltį, vieną vienintelį viso pasaulio ir visų laikų tikrųjų revoliucininkų patyrimą — kovoti dėl laisvės be leidimų, be sąlygų, be skatinimų ir paramų, be palaiminimų ir turizmo vizų, aukoti savo asmeninę laimę ir gyvenimą, grimsti į gū-džiausią rezistencijos pogrindį, niekada, niekada ir niekada nepasiduoti. Ir kant-riai laukti ir rengtis ir tikėti... Tik taip laimėdavo kovą visų pavergtųjų tautų laisvė..."

"Nepriklausomybės niekas niekada ne-gauna, kai tokio klausimo nekėlia, o kas svarbiausia, jei dėl tos nepriklausomybės nekovoja".

"Tik arabai Alžire gavo. Tik Mau Kenyjoje kovodami gavo. Niekad ir niekam nebūna "realių vilčių", jei kas patys sa-vo ateities nečiumpa už ragų. Viltis — tai tik įkvėpimo eteris. Realiom jos virs-ta tik įgyvendinimu per tikrą kovą". (V. ir v. p. 235, 239).

Svarstydamas "Dialoge su lietuviais" tikros kovos dėl laisvės prasmę B. Raila prisiminė vieną Vinco Krėvės simbolinį veiklą "Likimo Keliais", skirtą ilgai ir vingiuotam lietuvių tautos likimui pavaiz-duoti. Tai amžių legenda apie liaudies ber-nelį Vincą Vaišvilį, kuris svajojo prikel-ti gyvenimui lietuviškos genties karalių Žvaigždikį, ir kuris apie šią savo paskir-tį aiškino vaidilai išminčiui Ragaliui:

"Kad protėvių mūsų veles drįstum pamatyti, Turim pamilti laisvę, pažadėti ją mylėti

Amžinai, amžinai... Ne vien tik žodžiu, bet ir darba... Ne vien tik kalbėti, bet gyventi Ir mirti dėl jos..."

Prieš keletą metų savo paskaitose Los Angeles, Chicagoje ir New Yorke, B. Raila kėlė ir aiškino klausimą "Kova dėl lais-vės: kas tai būtų?" Dabar, baigdamas sa-vo dialogą su lietuviais jis vienu giliai išmąstytu ir išjaustu sakiniu išryškina ir išsako visą tos kovos paskirtį, jos turinį ir jos likiminę prasmę:

"Kova dėl laisvės, tai visų mūsų va-lingas nusistatymas, ryžtingas siekimas laisvės savo tautai ir nepalaužiamas jos reikalavimas, kada pagaliau visų dvasinių pajėgų degimas išskyla iki tokios aukščiausios įtampos, jog akimirkai priartėjus žmogus pajunta prasmingą neišvengiamu-mą — "negrįžtamai išeiti Lietuvos keliu", laimėti ir mirti už savo idealą". (D. su l. p. 524).

Ne vien tik kalbėti, bet gyventi dėl Lietuvos, Lietuvos keliu negrįžtamai eiti ir laimėti ar mirti dėl jos — tokia yra B. Railos "Dialogo su lietuviais" pagrindinė tema, vedamoji mintis ir galutinė iš-vada.

(MŪSŲ VYTIŠ)

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

NL spaudos baltiaus šokių sukūryje. Kairėje mato-me šokančius G. J. Lukošūnus. Centre šoka Irena Vazalinskienė su savo tėveliu M. Petrauskiu. Vi-siškai kairėje NL spaudos b-vės pirm. P. A. Po-vilaitis. Alg. Adomonio nuotr.

NL spaudos baltaus svečiai. Alg. Adomonio nuotraukoje matome sėdint R. Polišaitienę, A. Ottienę, J. Norvaišą, Smilgevičius, Jakonius, O. Čekauskienę, M. Malcienę. Stovi G. Čapkauskienė ir R. Bukauskas.

Tai jau antras viešas, intelektualiai labai įdomus Otavos židinio renginys, po kurio M. A. Ramūnų namuose dalyviai turėjo progos asmeniškai susipažinti su kalbėtoju iš Amerikos.

LKMA Otavos židinio valdyba perrinkta sekančiam kadencijai. Ją sudaro pirm. dr. M. Ramūnienė, vicepirm. kun. dr. V. Skilandžiūnas, sekr. dr. A. Jurkus, išd. dr. J. Gutauskas.

montreal

KAI BILietu
PRITRŪKSTA...

Jau seniai nusistovėjo tradicija, kad Nepr. Lietuvos spaudos baltai ruošiami Užgavėnių šeštadienį. Tai, žinoma, tradicinis linksmybių laikas, bet rengėjams ir gana rizikingas, ypač turint omenyje žvarbią kanadietišką žiemą. Didesni sniego krituliai, užpustyti keliai — ir svečiai baltu atvykti negali, pastangos ir ruošia nepasiteisina.

Šiomet tą oro loteriją laimėjo ne tik rengėjai, bet ir gausūs spaudos baltaus dalyviai, kurie Šv. Kazimiero salėje praleido iš tiesų puikų, pramogų ir linksmos nuotaikos kupiną vakarą.

Jau valandą prieš skelbtą pradžią pradėjo rinktis viešnios ir svečiai, salė netrukus buvo pilna, vietos užimtos, o atvykstančiųjų srautas nenutrūko... Teko greitomis stoti papildomus stalus, šeimininkėms virtuvėje iškilos galvosū-

kiai, kaip visus nenumatyta gausius svečius pasotinti...

Bilietai visi buvo išparduoti, o rengėjai apgailestauja, kad vėliau atvykusieji turėjo palaukti, kol susirado vietos, kol šeimininkės ir valgių išnešiotojos suskubo visus pavaišinti...

Susirinkusias viešnias ir svečius keliais žodžiais pasveikino NL redaktorius, spaudos baltų pravedė pakviesdamas Iloną Gražytę. Po vakarienės žodį tarė NL spaudos bendrovės valdybos pirmininkas P. A. Povilaitis. Jis džiaugėsi tokiu dideliu dalyvių skaičiumi, kas parodo, kad montrealiečiai tvirtai remia savo laikraštį ir supranta spaudos reikšmę. Stipri ir susipratusi Montrealio lietuvių kolonija yra pajėgi

dirbti Lietuvos laisvei ir lietuviybės išlaikymui, o tam ir esąs reikalingas stiprus lietuviškas laikraštis, — pabrėžė P. A. Povilaitis.

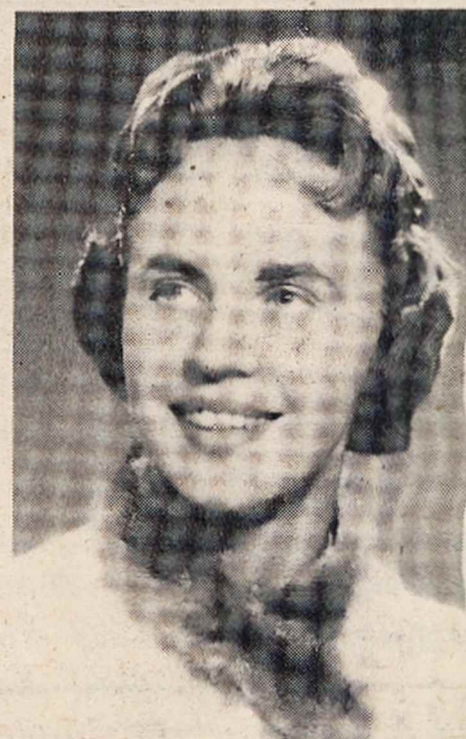
Centrinio spaudos baltaus tašku, be abejo, buvo NL karalaitės rinkimai. Patraukliai ir puošniai Vuko Akstino dekoruotose scenose buvo iškvieistos kandidatės, kurias trumpai susirinkusiems pristatė Ilona Gražytė. Po kurio laiko buvo surinkti visų baltaus dalyvių balsai. Rinkimų komisija, kurią sudarė studentų sąjungos atstovai V. Akstinas, Šv. Kazimiero par. atstovai V. Markauskas ir rengėjų komiteto atstovai Br. Staškevičius, balsus suskaičiavo. Kaip jau skelbėme, NL spaudos baltaus dešimtąją karalaitę buvo išrinkta Daina Kerbelytė, o princesėmis — Lilija Gabrusevičiūtė ir Marija Kazlauskaitė.

Praėjusių metų NL karalaitė Alma Staškevičiūtė savo įpėdinei uždėjo taurę ir perrišo juosta, pereinamąją trofėją NL karalaitėi įteikė redaktorius, o jos palydovas Vytautas Kudžma įteikė rožių puokštę.

Tryis populiarius ir žinomi Montrealio verslininkai — Leonas Gureckas, Petras Adamonis ir Albertas Norkeliūnas — išskirtasias merginas apdovanojo asmeniškais dovanomis. Dainai Kerbelytei L. Gureckas įtei-

kė radijo priimtuvą, L. Gabrusevičiūtei A. Norkeliūnas įteikė vertingą Parkerį, M. Kazlauskaitėi P. Adamonis įteikė nešiojamą radijo priimtuvą. Dosniems mecenatams priklauso nuoširdi padėka.

Baltaus metu buvo visokių staigmenų. Iš senų NL numerių studentų pagamintos labai originalios ir iš tiesų puošnios gėlės patraukė visų dėmesį. Svečius domino spaudos "Antis"... Baras viliojo savo nekasdieniškais kokteiliais. O orkestras visus kvietė šokti iki paskutinės minutės.

ZINA PIEČAITIENĖ

Spaudos baltus iš tikrųjų buvo vienas įdomiausių ir patraukliausių lietuviškų pobūvių Montrealyje. Tai, be abejo, labai darbštaus ir energingo rengėjų komiteto didelis nuopelnas. Leidyklos valdybos pakviesimas, baltų suorganizavimas, specialus komitetas, kurį sudarė pirm. Zina Piečaitienė, Monika Jonynienė, Ilona Gražytė, Algis Beniušis ir Jonas Zabieliuskas. Jiems, žinoma, padėjo visas didelis būrys labai nuoširdžių ir darbščių talkininkų, kuriuos skelbsime atskirai.

Negalime neiškelti rūpestingųjų šeimininkių, kurioms teko nelengvas uždavinys pasotinti daug didesnę dalyvių skaičių, negu buvo tikėtasi. O tą darbą jos atliko iš tiesų puikiai. Todėl ypač nuoširdi padėka tenka vyriausiajai spaudos baltaus šeimininkei J. Gabrusevičiūtei ir jos darbščioms ir rūpestingoms padėjėjoms L. Ambrasienėi, O. Sabalienėi, A. Kuzaitienei ir A. Vapsvienei.

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main Street East, tel. 544-7125

Darbo valandos:

pirmadieniais	10 — 5 v. p.p.
antradieniais	10 — 5 v. p.p.
trečiadieniais	10 — 5 v. p.p.
ketvirtadieniais	10 — 5 v. p.p.
penktadieniais	10 — 7 v. vak.
šeštadieniais	9 — 12 v. p.p.

Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais "Talka" uždaryta.

Nemokama už:

depozitus	5%
šėrus ir sutaupas	6%
už vienų metų terminuotus indėlius	6½%
ir virš \$10.000 — 3 metams	7%
Duodame:	
asmenines paskolas iš	10%
nekiln. turto paskolas iš	8½%

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Parduodame "American Travelers" čekius. Užtikrintas indėlių saugumas. Kapitalas — virš \$2,800,000

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ 1972 METAIS US\$ 530

PRADĖDANT NUO

Išvykimo datos: gegužės 18, 30, birželio 20, 29, liepos 13, 27, rugpjūčio 10, 24, rugsėjo 7 d.

Lankoma Maskva, Vilnius, Druskininkai ir Kaunas.

REGISTRUOKITĖS DABAR!

Parūpiname dokumentus Jūsų giminėms iškviešti iš Lietuvos. Siunčiame siuntinius ir automobilius į Lietuvą.

Anglų kalba rašykite:

ADRIA TRAVEL SERVICE

4159 ST. LAWRENCE BLVD.
MONTREAL 131, QUE. - CANADA
TEL.: 844-5292 844-5662

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAJE TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA

5½% už depozitus
6% už šėrus (numatoma)
6% už taupymo s-tas
6¼% už 1 m. term. dep.
6½% už 2 m. term. dep.

IMA

8% už asm. paskolas

8¼% už mortgičius

Kapitalas virš keturių milijonų dolerių

ASMENINES PASKOLAS duodame iki \$5.000 ir MORTGIČIUS pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainoto turto. VISŲ NARIŲ GYVYBĖ apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$5.000.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p. p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta)

BŪSTLINĖ: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario. Telefonas LE 2-8723

STUDENTISKAS POBŪVIS

Nei audra, nei žvarbi pusnis negalėjo studentų atbaidyti nuo sūrio ir vyno vakaro, kurį Montrealio lietuvių studentų sąjunga surengė V. Kudžmos namuose. Beragaudami vyną, sūrį ir kitus skanumynus, studentai klausėsi dainų ir linksminosi patenkinti šiltame rūsyje, nejausdami šalčio ir šiaurės gruodo.

Tuo pačiu buvo aptarta ir ateities studentų veikla, didžiausią dėmesį skiriant slidinėjimo išvykai, kuri įvyks kovo 4 d. Bilietus dalyviams teks įsigyti iš anksto pas studentų valdybos narius.

Tikimės, kad išvykos metu sniego pusnis nebus tokia žvarbi kaip vyno ir sūrio vakaro metu. vk

SVEIKSTA

Po ilgesnio gydymosi ligoninėje namo grįžo Ona Žilinskaitė ir baigia sveikti.

Po sėkmingos operacijos Reddy Memorial ligoninėje namo grįžo ir J. Leknickas.

BUVUSIEJI MONTREALIEČIAI

Giminių ir draugų aplankyti iš Los Angelės lankėsi buvusieji montrealiečiai Viktorija ir Ignas Gurčiniai. Atvykę, deja, buvo apstulpinti dviejų mirčių – Vlodo Vanago ir Vyto Remeikos. V. Gurčienienė yra Vidos Remeikienės teta.

Specialiai Vyto Remeikos laidotuvių iš Detroito atvyko ir Vidos Remeikienės dėdė Liudas Selenis – taip pat buvęs montrealietis.

NEATSIIMTI LAIMĖJIMAI

NL spaudos baltos loterija šimet, kaip žinome, buvo ypač turtinga gausiais ir vertingais laimėjimais. Eilė laimingųjų savo laimėjimų vis dar neatsiėmė, o jų tarpe iš tiesų vertingų fantų. Turintieji žemiau išvardintus loterijos bilietus prašomi savo laimėjimus atsiimti NL re-

Mūsų kredito unijos nariui

A + A

VYTUI REMEIKAI

mirus, jo žmonai Vidai, motinai Antaninai, seserims Elenai ir Skolastikai bei artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia

Montrealio lietuvių kredito unijos
Lito valdyba

Brangiam draugui dailininkui VYTUI REMEIKAI taip anksti nuo mūsų atsiskyrus, liūdinčią žmoną Vidą, motiną ir gimines širdingai užjaučia ir kartu liūdi

Marytė, Vacys, Loreta ir Tomas
Ž i ž i a i

Dail. VYTUI REMEIKAI mirus, jo žmoną Vidą, motiną, seseris Skolastiką Remeikaitę, Eleną Kerbelienę ir šeimą bei kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame

R. Simaniūkštis ir
V. Kačergius

Dailininkui VYTAUTUI REMEIKAI mirus, liūdinčią žmoną Vidą ir artimuosius nuoširdžiai užjaučia

Montrealio lietuvių žvejotojų – medžiotojų
Nidos klubo nariai ir valdyba

Mielam bendrų žvejonių draugui

VLADUI VANAGUI

mirus, jo žmoną Eleną, gimines ir kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučia

Joana ir Steponas Kęsgailos

VLADUI VANAGUI mirus, didžio skausmo valandoje žmoną Eleną ir artimuosius užjaučia ir kartu liūdi

Bronius Kirstukas ir
Birutė Kirstukaitė

Mielam mūsų draugui VLADUI VANAGUI mirus, nuoširdžiai užjaučiame žmoną Eleną, gimines ir visus kitus artimuosius

Barbora ir Alfonsas
Šimonėliai

VLADUI VANAGUI mirus, liūdinčią žmoną Eleną ir artimuosius nuoširdžiai užjaučia

Montrealio lietuvių žvejotojų – medžiotojų
Nidos klubo nariai ir valdyba

Mūsų kredito unijos nariui

A + A

VLADUI VANAGUI

mirus, jo žmonai Elenai, giminėms ir artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia

Montrealio lietuvių kredito unijos
Lito valdyba

Dailininkui VYTAUTUI REMEIKAI išskelavus šaltų spalvų toliuosną, sielvarte suklupusias žmoną Vidą, motiną, seses Eleną ir Skolastiką bei artimuosius nuoširdžiai užjaučia

Jurgis ir Genovaitė R a č i a i,
Juozas, Angelė ir Margarita
Lukošiūnai

Brangiam bičiuliui dailininkui
VYTUI REMEIKAI

mirus, žmoną Vidą, motiną ir gimines nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi

Dalia ir Alfredas Pusarauskai
su sūnumis

ADVOKATAS
J.P. MILLER, B.A., B.C.L.

168 Notre Dame Street E. Suite 205.
Tel: 866-2063; 866-2064.

NOTARAS
J. BERNOTAS, B.A., B.C.L.

5 Place Ville Marie IBM Building
Suite 417, Montreal, Que.
Tel. 871-1430

ADVOKATAS
R.J. Išganaitis, BA, BCL

BIEGA, BEAUREGARD, VALADE & IŠGANAITIS
INSURANCE EXCHANGE BUILDING
276 ST. JAMES ST. WEST - SUITE 525 MONTREAL 126.
Tel: 842-1126, namų 674-7038

ADVOKATAS
B.K. Schneider, BA, BCL

DORCHESTER TOWERS
555 DORCHESTER BLVD. W
SUITE 1616
PHONE 871-1224
RES. 486-3361
MONTREAL 128, QUE.

Dr. V. Giriunienė

Dantų gydytoja
5330 L'ASSOMPTION BLVD
MONTREAL
TEL. 255-3535

Dr. A.O. Jaugelienė

Dantų gydytoja
1410 Guy St. pirmas aukštas, 11-12 kambarys
Tel: 932-6662; namų 737-9681.

Dr. J. Mališka

Dantų gydytojas
1440 St. CATHERINE Street W., Room 600
Tel: 866-8235, namų 488-8528.

Dr. A.S. Popieraitis

B.A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., F.R.C.S.(c).
Medical Arts Building,
1538 Sherbrook St. West, Tel. 931-3275
Suite 215, Montreal 109, Que.

Solistė Gina Čapkauskienė vasario 27 d. dainuos Lietuvos nepriklausomybės minėjime Montrealyje, Plateau salėje. Be solistės programoje dalyvaus poetas Henrikas Nagys, Aušros Vartų parapijos choras, vad. M. Roch.

dakcijoje:

195398, 195489, 195874,
195323, 195491, 195351,
195971, 195840, 195044,
195045, 195999, 195690,
195772, 195473, 195290,
771514, 771515, 771487,
771570, 771393, 771494,
771541.

Gausius loterijos aukotojus ir talkininkus skelbsime kitą kartą. Loteriją organizavo ir pravedė Danutė Staškevičienė.

VASARIO 16

Vasario 16 minėjimas šiais metais įvyks mums pažįstamoje Plateau salėje, 3710 Calixa Laval St., 3 val. p. p. Visiems susirenkant punktualiai, minėjimas bus pradėtas laiku ir tikimės praėjus sklandžiai ir gražiai.

Vasario 16 minėjimas Montrealio lietuviams bus proga atiduoti savo vienkartinę metinę auką lietuvių reikalams. Kaip ir perėjusiais metais, bus renkama vienu aukų lapu. Tačiau aukų lapas bus suskirstytas į dvi skiltis: viena skirta aukoms minėjimo rengėjams — KLB Montrealio apylinkės valdybai; antra — skirta aukoms Tautos

lietuviškai veiklai mūsų kolonijoje, o turint kuklią sumą išde mažai ką galima padaryti. Aukos Tautos Fondui yra parama mūsų laisvės kovai, kurią veda Vliskas.

Solidarumo mokestį galima susimokėti kiekvieną sekmadienį Aušros Vartų parapijos salėje arba, davus sutikimą, ta suma yra išskaitoma iš jūsų Lito sąskaitos, tačiau minėjimo proga bus galima tai padaryti pas apylinkės valdybos išdėninką J. Šiaučiulį.

Visi dalyvaukime minėjime ir savo auka paremkime lietuvišką veiklą ir lietuviybės išlaikymo darbą. sp

LIBERALŲ NOMINACIJA

Pirmadienį, vasario 28 d., 7,30 val. vak., mokyklos patalpose 6510 St. Dennis Street, Montreal, įvyks liberalų partijos nominacinė konvencija, kurioje bus išrinktas kandidatas ateinantiems rinkimams į federalinį parlamentą.

Fondui. Aukotojai yra prašomi savo nuožiūra bus pramonės ministras duodamą auką paskirstyti. Jean Luc Pepin.

Primename, kad aukos Visi lietuviai kviečiami apylinkės valdybai eis gausiai susirinkime dalyvauti.

Dailininkui VYTUI REMEIKAI mirus,
gilaus skausmo valandoje žmoną Vidą, motiną bei
gimines nuoširdžiai užjaučia

Viktorija ir Ignas Gurčiniai,
sūnus ir duktė

Mylimam draugui ir kolegai

VYTUI REMEIKAI

mirus, gilaus skausmo valandoje nuoširdžiai
užjaučiame ir kartu gedime su žmona Vida,
motina ir visais artimaisiais

Bukauskų šeima

Mylimam ir artimam bičiuliui dailininkui

VYTUI REMEIKAI

mus palikus, liūdimė kartu su žmona Vida, jo
motina, seserimis ir giminėmis

Birutė ir Henrikas
Nagiai

Dailininkui VYTUI REMEIKAI mirus, žmoną Vidą,
motiną, seseris ir gimines nuoširdžiai užjaučia ir
kartu liūdi

Keturkų šeima

Dailininkui VYTUI REMEIKAI mirus,
nuoširdžią užuojautą reiškia jo motinai, žmonai
Vidai ir giminėms

G. M. Čapkauskai ir
K. Butkienė

Dailininkui VYTUI REMEIKAI mirus,
žmoną Vidą, motiną, gimines nuoširdžiai užjaučia ir
kartu liūdi

M. J. Pakuliai,
S. V. Piečiaičiai

Milimam vyrui, sūnui ir broliui

A + A

VYTUI REMEIKAI

mirus, Vidą, p. A. Remeikienę, Skolę ir Eleną bei
kitus artimuosius giliai užjaučiame ir kartu
liūdimė

Vilgalių ir Kibirkščių šeimos

Dailininkui

VYTUI REMEIKAI

mirus, širdingai užjaučiame liūdinčią žmoną Vidą,
sūnaus ir brolio netekusią motiną, seseris ir kitus
artimuosius

Roma ir Rimas Lapinai
su vaikais

Dailininkui VYTUI REMEIKAI mirus,
brangią jo žmoną Vidą, motiną ir kitus artimuosius
širdingai užjaučia

Nijolė, Vukas, Silvija Akstinai,
Onutė Bieliūnaitė

Artimam bičiuliui, dailininkui

VYTUI REMEIKAI

mirus, liūdinčią žmoną Vidą, motiną, artimuosius
širdingai užjaučia ir kartu liūdi

I. ir A. Aneliūnai

Dailininkui VYTUI REMEIKAI mirus,
žmoną Vidą, motiną, seseris ir artimuosius
giliai užjaučia

R. ir E. Dikaičiai

Dailininkui VYTUI REMEIKAI mirus,
žmoną Vidą, motiną, seseris ir artimuosius
giliai užjaučia

Jūratė ir Algis Pilipaičiai

Dailininkui VYTUI REMEIKAI mirus, žmonai
Vidai, motinai ir artimiesiems gilią užuojautą
reiškia

Montrealio lietuviai
studentai

KRONIKA

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS SPAUDOS BENDROVĖS VISUOTINAS AKCININKŲ SUSIRINKIMAS

Nepriklausomos Lietuvos spaudos bendrovės visuotinis akcininkų-šėrininkų susirinkimas šaukiamas 1972 m. kovo 19 d., 2 val. p. p., Aušros Vartų parapijos salėje, 1465 De Seve Street, Montreal 205, Quebec.

Dienotvarkė:

1. Susirinkimo atidarymas
2. Prezidiumo rinkimas
3. Mandatų komisijos rinkimas
4. Praėjusio susirinkimo protokolo skaitymas
5. Valdybos narių pranešimai
6. Revizijos komisijos pranešimas
7. Diskusijos dėl pranešimų
8. Bendrovės įstatų pakeitimo tvirtinimas
9. Valdybos ir revizijos komisijos rinkimai
10. Einamieji reikalai
11. Susirinkimo uždarymas

Visi akcininkai kviečiami dalyvauti. Susirinkime dalyvauti negalintieji akcininkai prašomi pasiųsti įgaliojimą kitam akcininkui, kuris susirinkime dalyvaus. Įgaliojimai, pasiųsti Nepriklausomai Lietuvai, 7722 George Street, La Salle 690, Quebec, bus persiųsti tiems asmenims, kurių pavardės bus įrašytos įgaliojime. Valdyba

ĮGALIOJIMAS

Aš,
gyvenantis
šiuo įgalioju

mane atstovauti Nepriklausomos Lietuvos spaudos bendrovės 1972 m. akcininkų susirinkime,

Turiu akcijas-šėrus.

Data: Parašas:

LAIKRAŠČIO RAMSČIAI

Dvylikos dolerių NL rėmėjo prenumeratą apsimokėjo J. Laimikis iš Lavalio, P. Girdžius iš Lasallės, M. Meškauskas iš Candiac, A. Dudaravičius iš Edmontono ir L. Bakūnas iš Pembroke.

Aukomis savo laikraštį parėmė: 8 dol. A. Dudaravičius, po 2,50 dol. — P. Vičiulis, J. Budreika, A. Jonelis, 2 dol. J. Lubekas ir 1,50 dol. A. Biveinis.

IŠVYKSTA Į EUROPA

Prof. Rimas ir dr. Elona Vaišniai su vaikais

NL AKCIJŲ VAJUS

Pradedame skelbti sąrašą tų asmenų, kurie aktyviai įsijungė į NL spaudos bendrovės akcijų vaju, išgijo NL spaudos bendrovės akcijų arba turėtų akcijų skaičių padidino.

1. Mykolas Guobis — 15 akc.
2. Albinas Ruzgas — 5 akc.
3. Vilijus Pėteraitis — 1 akc.
4. Jonas Ladyga — 1 akc.
5. Jonas Bertašius — 1 akc.
6. SLA 78 kuopa — 5 akc.

Vienos akcijos kaina — 10 dol. Tad iš viso išplatintos 28 akcijos už 280 dol.

ilgesniam laikui išvyksta į Vakarų Vokietiją. R. Vaišnys ten perkliamas tarnybos reikalais.

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS KOMITETO RUOŠIAMAME KAZIMIERINIŲ VAKARE KOVO 4 D. PROGRAMĄ IŠPILDYS PARAPIJOS CHORAS, VADOVAUJAMAS E. PETRAUSKAITĖS.

Žemiausios kainos!

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 — 35th Avenue, Montreal 409

TEL. 727-3120 Namų 376-3781

Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.

Agentūrą veikia nuo 1945 m.

Komercinio, privataus turto, automobilių, atsakomybės, gyvybės draudimas

LITAS

Montrealio Lietuvių Kredito Unija

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL 205, QUE.

Telefonas: 766 5827

MOKA UŽ:

Einamasis s-tas	5.0%
Taupomasis s-tas	6.0%
Term. ind. 1 metams	6.25%
Term. ind. 2 metams	6.75%
Term. ind. 3 metams	7.0%

DUODA PASKOLAS:

Asmeninės	8.5%
Nekiln. turto	8.75%
Čekių kredito	9.0%
Investacines	nuo 9% iki 12%

Duoda nemokamą gyvybės apdraudą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas.
Nemok. gyvybės apdr. iki \$10,000 už paskolos sumą.

Kasos valandos: 1465 De Seve St., sekmadieniais nuo 10.30 iki 12.30 v., darbo dienomis — nuo 10 iki 3 val. kasdien, išskiriant šeštadienius; vakarais — trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 valandos.
3907 Rosemount Blvd., tel. 722-3545: dieną — penktadieniais nuo 1 iki 6 v. ir vakarais — pirm., trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 v.
Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo birželio mėnesio 15 dienos iki rugsėjo mėnesio 15 dienos ir per visus ilguosius savaitgalius.

LIETUVOS VALSTYBĖS ATSTATYMO

54 metų sukakties

MINĖJIMAS

1972 m. vasario 27 d., 3 val. p. p. PLATEAU SALĖJE,
3710 Calixa Lavalle Ave., Montreal.

Prelegentė Ilona Gražytė.

Koncertinę dalį atliks G. Čapkauskienė, H. Nagys, A. Keblys ir Aušros Vartų parapijos choras, vadovaujamas M. Roch.

Rengia KLB Montrealio apylinkės valdyba

TEL. BUS.: 722-3545
RES.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ IR GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.